

JUAN

JUAN 1

Cha' 'in Jesucristo bra yaan ni loo chelyuu

1 Bra ti lyiji tsa' chelyuu cua ña'an ndi'in Cha' 'in Ndiose, stu'hua ndi'in Ndiose lo'o Cha' can', lo Ndiose lca Cha' can'.

2 Cua ndi'in Cha' can' lo'o Ndiose bra ti lyiji tsa' chelyuu.

3 Cui' ni ngañan ni lyigaa loo na, ni sca na lo a nguia', si tsi'i lo'o cha' 'in ni.

4 Cui' ni nda'an lo'o ni chelyuu 'in nten, lo chelyuu can' lca na xaa 'in ne'.

5 Nxyti xaa can' se'en tla, una tla can' a ndyca 'in na tyucui ndijin na loo xaa can'.

6 Yato'o ngulo tun Ndiose 'in sca nu ncu a naa Xuhua.

7 Nde nu yan ngüitsa' 'in nten, mdaa rsuun ña'an ndi'in cha' 'in xaa can', siyana tsaña'an ri' lyigaa nten cha' nu tyucui'.

8 Una tsi'i lca xaa can', siyana yaan taa rsuun ña'an ndi'in cha' 'in xaa can'.

9 Rcan' lca na cha' nu lñi nu ndaa chelyuu 'in lyigaa nten, lo mdiyaan xaa can' loo chelyuu re.

10 Mdi'in ni loo chelyuu re, cui' ni ngañan ni 'in na, una nten chelyuu a yu'hui lyoo ne' ti ca lca ni.

11 Yaan ni squi'ya nten 'in ni, una a ndyucuan xu'hue ne' 'in ni.

12 Una tsalca nu ndyucuan xu'hue 'in ni, nu nguiaña'an ri' 'in ni, mdaa ni cha' cuiya' siyana ca can' sñe' Ndiose.

13 A ncu a cuine' can' lo'o cha' 'in nten chelyuu, ta lo'o cha' cuiya' 'in ne', siya na ncu a cuine' can' lo'o cha' cuiya' 'in Ndiose.

14 Lo ni nu lca Cha' can' ncu a ni sca nten, stu'hua mdi'in ni lo'o hua, (na'an hua cha' cuiya' 'in ni, cha' cuiya' nu nda'an lo'o scati Sñe' Ndiose), lo mtsa'an yu'hui cha' tsu'hue 'in ni lo yucui' ni cha' nu lñi.

15 Xuhua can' mdaa rsuun cha' 'in ni, lo ndyucui': Cui' cha' 'in ni re lca nu yucuin' lo'on huan siyana cua ljian sca nu ndun loo lati que na', siyana ti s'ni la ndi'in ni.

16 Loo nu mtsa'an yu'hui lo'o cha' tsu'hue 'in ni, ngui'ni ca'an scaxca cha' tsu'hue 'na lyigaan na.

17 Ndiose mdaa ni lee 'na lo'o Moisé, una tsu'hue cha' nu lñi yaan na squi'ya Jesucristo.

18 A tucui nu cua na'an tloo 'in Ndiose, scati Sñe' ni nu sca cha' ti 'in ni lo'o, can' nu ngüilyo scua yla cha' 'in Ndiose lo'on na.

Rsuun nu mdaa Xuhua nu mducua tya 'in nten

19 Yato'o nga'an tñan ne' judio tucua sna ne' levita, lo'o nu ntsu'hui cuinta 'in laa quichen Jerusalén, siyana cunicha' ne' 'in Xuhua cha' ti ca lca, lo nde lca rsuun nu mdaa,

20 yucui' yla, lo nu juin: Na' a lcan Crixtu.

21 ¿Ti ca lca rcan'? ¿Ta cui' lca Elía? Mxcuen 'in ne': Tsi'in. ¿Ta na lca yucui' ca nu nxiyucui' Ndiose 'in? Mxcuen 'in ne': Tsi'i can' lcan.

22 Rcan' nu juin ne' 'in: ¿Ti ca lca rcan', siyana ca tyaa hua cuinta 'in ne' nu nga'an tñan 'hua? ¿Ni rsuun ndaa cha' nu 'in?

23 Mxcuen 'in ne': Na' lcan nu cua nguinu cha' —tya'an se'en bityi lo tyucuin' cueen: Cu'ni lñi huan tucuiin se'en caan Ni X'na na—, tsaña'an cha' nu mxiyucui' Ndiose 'in Isaía ti s'ni.

24 Cui' ne' fariseo lca nu mdiyaa can',

25 lo ti nganicha' ne' 'in: ¿Ni cha' nducua tya 'in nten, si cha' tsi'i Crixtu lca, ni a lca Elía, ni a lca nu nxiyucui' Ndiose 'in?

26 Mxcuen Xuhua can': Na' nducua tyan 'in nten lo'o tyi'a, una cui' ljan huan tyo'o sca nu a lyiji chu'hui lyoon huan 'in.

27 Can' nu cua ljian, lo ndun loo lati que 'yan nan', lo tsu'hue ntsu'hui tien si ca taa ni cha' cuiya' xtin' tisquinan ti ni.

28 Lyigaa cha' re yato'o na se'en lca Betábara, xca tsu' tycu tlyu Jordán se'en nu mducua tya Xuhua 'in nten.

Ni nu lca Slyá 'in Ndiose

29 Xca tsan can' na'an Xuhua ljian Jesús se'en ndun, lo nu juin 'in nten: Nde ni nu lca Slyá 'in Ndiose nu cuityen qui'ya 'in nten chelyuu.

30 Cui' cha' 'in ni re lca nu yucuin' lo'on huan siyana cua ljian ni nu ndun loo lati que 'yan na', siyana ti s'ni la ndi'in ni.

31 Na' a ntsu'hui lyoon 'in ni, una lo'o cha' re nducua tyan 'in ne', siyana chu'hui lyoo ne' Israel 'in ni,

32 Ndeña'an nu juin Xuhua can': Na' na'an bra mdo'o Espíritu 'in Ndiose la ni' Cuaan, ngüi'ya que ni tsaña'an ndyca ri' ndi'ya sca cun.

33 Na' a ntsu'hui lyoon 'in ni, una ni nu nga'an tñan 'yan siyana tucua tyan 'in nten lo'o tyi'a, nu juin ni 'yan: Ni ña'an qui'ya Espíritu nu Luhui 'in Ndiose que, can' nu tucua tya 'in nten, una lo'o Espíritu 'in Ndiose.

34 Na' na'an tloon can 'in ni, can' cha' ndaan rsuun siyana cui' ni lca ni Sñe' Ndiose.

Bra msi'ya Jesús 'in ta'a mda'an ni

35 Xca tsan can' ntsu'hui Xuhua ticui' se'en can' lo'o tucua ta'a nda'an.

36 Na'an Xuhua se'en nda'an Jesús lo nu juin: Ña'an huan ni, cua ndun ni nu lca Sly'a 'in Ndiose.

37 Bra ngune 'in tyucuaa ne' can' cha' nu yucui', cui' bra ngutucui ndyca'an 'in Jesús.

38 Bra na'an Jesús siyana lryan ndyca'an 'in ni, nu juin ni 'in ne': ¿Ti 'in nda'an nan huan? Mxcuen 'in ni: Rabí, (cha' re ndyca ri' na tyucui' na, 'Nu'huin ni nu lca Mistro), ¿la ndi'in?

39 Lo nu juin ni 'in ne': Tsaan na lo ca jlyo rin' huan. Rcan' yaa lo mdiyaa se'en ndi'in ni. Can' guinu siyana cua ntsu'hui braa cua jacua siin bra mdiyaa.

40 Tyucuaa nu ngune 'in cha' yucui' Xuhua can' ngutucui ndyca'an 'in Jesús, sca can' naa Ndre, ta'a ngula Simun nu ndyucui' ne' lo'o lca Tyu.

41 Cui' braa nguia nan 'in Simun ta'a ngula, lo nu juin 'in: cua nguija lyoo hua 'in ni nu lca Mesía (cha' re ndyca ri' na tyucui' na, Crixtu, ni nu nga'an tñan Ndiose 'in).

42 Ya lo'o 'in tloo Jesús, lo bra na'an ni 'in nu juin ni: Nu'huin lca Simun, sñe' Jonás, una ri nii ca naa Cefas, (cha' re ndyca ri' na tyucui' na Tyu).

Bra msi'ya Jesús 'in Lpe lo'o Natanael

43 Xca tsan can' ncuca ri' Jesús tsaa ni se'en lyi'ya loo Galilea, can' mdyucua ni 'in Lpe, lo nu juin ni 'in: Tyucui ndyca'an 'yan.

44 Quichen Betsaida mdo'o Lpe can', cui' quichen tyi Ndre lo'o Tyu.

45 Lpe ya nan 'in Natanael, lo nu juin 'in: cua nguija lyoo hua 'in ni nu ntsu'hui cha' caan, ni nu cua nga'an scua Moisé cha' 'in, cui' cha' nu nga'an scua nu mxiyucui' Ndiose 'in ti s'ni, lo lca ni Jesús, sñe' See, nu mdo'o quichen Nazaret.

46 Lo nu juin Natanael: ¿Ta xtyi ri' Nazaret tyo'o sca nu cu'ni tñan tsu'hue? Rcan' nu juin Lpe: Tsaan na lo ca jylo ri'.

47 Bra na'an Jesús lryan Natanael, nu juin ni: Nde lryan sca ne' Israel, nu ni sca cha' cuiñi lo a ntsu'hui 'in.

48 Natanael can' nu juin 'in ni: ¿La ya' yu'hui lyoo 'yan? Mxcuen Jesús 'in: cua na'an 'in bra nducua suun yca higo can', bra ti lyiji tsa te'en Lpe 'in.

49 Rcan' mxcuen Natanael 'in ni: Rabí, nu'huin lca yucui' ca Sñe' Ndiose, nu'huin lca Ree 'in ne' Israel.

50 Lo nu juin Jesús 'in: ¿Ta yaña'an ri' 'yan siyana na'an nducua suun yca higo can'? Una ntsu'hui cha' ña'an cha' nu tnu lati que ña'an cha' nu na'an ri nii.

51 Lo ti nu juin la ni 'in: Nu chin ñi s'ni tyucuin' lo'o, tyucui nu nguiaa nde loo re ña'an quila tucua ni' cuaan, lo can' ña'an — scuen lo qui'ya angajle 'in Ndiose— se'en ndun Ne' Qui'yu nu Mdo'o la ni' Cuaan.

JUAN 2

Bra jui cuiyo'o ne' se'en lca Caná

1 Nu cua ndyca sna tsan can', ndyca sca ta'a se'en ndijyi cuiyo'o ne' quichen Caná se'en lyi'ya loo Galilea. Lo'o jyi'an Jesús nda'an can'.

2 A cuinta lo'o Jesús lo'o ta'a nda'an ni, jui nu ngani 'in ne' tsa ne' se'en ndyca ta'a can'.

3 Bra yatii viñu 'in ne' nu juin jyi'an Jesús 'in ni: cua mdyi viñu re.

4 Rcan' mxcuen Jesús: ¿Ni cha' lyee 'a ntsu'hui yuhue ri' cha' re? Ti lyiji ttaa braa nu cu'nin sca cha'.

5 Rcan' nu juin jyi'an ni 'in nu nsu'hua viñu can': Tucuan huan lyigaa cha' nu tyucui' ni.

6 Can' ndun scua quitun' tnu nu nguia' lo'o quee, lo 'ni tsu'hue na 'in ne' judio bra nsuhui ne' cha' 'in ne'. Cuinta scaa quitun' can' ndyu'hui tucua ta sna te'en tyi'a ni' na.

7 Lo nu juin Jesús 'in ne': Cu'ni cha'an huan quitun' cua lo'o tyi'a. Cui' braa nga'ni cha'an ne' 'in na hasta la tu'hua na.

8 Rcan' nu juin ni 'in ne': Su'huan huan chin' na, lo tsa lo'on huan 'in na 'in ne' nu ngu'ni ta'a re, lo nguaña'an nga'ni ne'.

9 Nu ngui'ni ta'a can' a ngüilyo ri' la mdo'o na, una nu ya lo'o 'in na jlyo ri' la mdo'o na. Bra yo'o tyi'a nu ndyca viñu can', cui' bra msi'ya 'in ne' nu ndijyi cuilyo'o can',

10 lo nu juin 'in: Lyigaa nten nsu'hua ne' la nducua la viñu nu tsu'hue, lo bra cua tlya na yo'o ne' rcan' nsu'hua ne' viñu nu cuixi ti, una 'huan la ri nii msu'hua huan viñu nu tsu'hue la.

11 Nde lca culoo cha' nu tnu nga'ni Jesús quichen Caná se'en lyi'ya loo Galilea, bra ncuca tycan' ña'an cha' cuiya' nda'an lo'o ni, lo ta'a nda'an ni yaña'an ri' 'in ni.

12 Chun' nde'en can' mdo'o Jesús nguiaa ni nde quichen Capernaum lo'o jyi'an ni lo'o ta'a ngula ni ta'a nda'an ni. Can' nguinu ne' tucua sna tsan.

Ngulo Jesús 'in nten nu ndyujui' na ni' lyaa

13 Cua ndyucui lucui' cha' ca ta'a pascua 'in ne' judio, lo Jesús yaa ni quichen Jerusalén.

14 Bra mdiyaa ni se'en nducua laa can', na'an ni 'in nten nu ndyujui' bta lo'o slya' lo'o cun', a cuinta lo'o nu ncha'an tñi nducua can'.

15 Rcan' mxñi ni sca tilysu nducua yaa' ni, lo ngulo ni 'in lyigaa nu ndi'in can' nde chun' na'an, lo'o slya' lo'o bta 'in ne', mslu ti'in ni tñi 'in ne' nu ncha'an tñi can', lo mxlyu ni misa,

16 lo nu juin ni 'in ne' nu ndyujui' cun can': Lyoon huan lyigaa na re nde chun' na'an, lo a cu'ni huan na'an 'in Stin ca na na'an loquiya'.

17 Rcan' mxu'hua ri' ta'a nda'an ni ña'an ndyucui' quityi 'in Ndiose: cua lca na a ta loon 'an siyana lyee nsu'huan cha' tien siya cha' 'in laa in'.

18 Nganicha' ne' judio 'in ni: ¿La ngujui cha' cuiya' 'in lo'o cha' nu ngui'ni re?

19 Mxcuen Jesús 'in ne': Cuityen huan laa re, lo sna ti tsan xtun 'in na xiya'.

20 Cui' braa nu juin ne' judio can': Tsa tucua yla nducua scua yjan nguia' laa re, ¿lo' nu'huin lo'o sna ti xtun 'in na xiya'?

21 Una laa nu ndyucui' ni cha' 'in can' lca na ticuii' ni.

22 Bra nu cua mdyo'o qui'u ni rcan' mxu'hua ri' ta'a nda'an ni cha' nu yucui' ni re, lo yaña'an ri' cha' nu nguinu scua loo quityi 'in Ndiose cha' nu yucui' Jesús.

Jesús jlyo ri' ni ña'an lca carsya 'in nten

23 Lja nu ti ndi'in ni quichen Jerusalén si'ya ta'a pascua can', quina'an 'a nten yaña'an ri' 'in ni si'ya scaxca cha' nu tnu ngui'ni ni.

24 Una Jesús ncuca jlyo ri' ni siyana a lñi ndi'in cha' 'in ne', siyana ndyu'hui lyoo tsu'hue ni 'in lyigaa nten,

25 ni a 'ni cha' caja nu quitsa' 'in ni ña'an ndi'in cha' 'in nten, siyana jlyo ri' ni ña'an lca carsya 'in ne'.

JUAN 3

Cha' 'in Jesús lo'o Nicodemo

1 Cui' laja ne' fariseo ndi'in sca nu naa Nicodemo, lca sca nu ndun loo 'in ne' judio.

2 Yato'o sca tla yaa se'en ndi'in Jesús lo nu juin 'in ni: Rabí, cua jlyo ri' hua siyana lo'o cha' 'in Ndiose ndlu'u, siyana a tucui nu tca cu'ni scaxca cha' nu tnu ña'an nu ngui'ni, si tsi'i lo'o cha' cuiya' 'in Ndiose.

3 Mxcuen Jesús 'in ne': Nu chin ñi s'ni tyucuin' lo'o, a tucui nu ca sten se'en ndlo Ndiose tñan si a ca cuine' xiya'.

4 Lo nu juin Nicodemo: ¿Ña'an ca cuine' sca nten si cua cula ne'? ¿Ta ti tca ca cuine' ne' 'in jyi'an ne' xiya'?

5 Rcan' mxcuen Jesús 'in: Nu chin ñi s'ni tyucuin' lo'o, sca nten nu a ca cuine' lo'o tyi'a lo'o Espíritu, a ca sten can' se'en ndlo Ndiose tñan.

6 Siyana nu ndyca cuine' lo'o cha' 'in nten chelyuu, ticui' nten chelyuu lca can', una nu ndyca cuine' lo'o cha' cuiya' 'in Espíritu, cua ndyca cuine' carsya 'in can'.

7 A cuhue ri' lyee cha' nu yucuin' lo'o siyana 'ni cha' ca cuine' xiya'.

8 Cui'in ndyca na la nde ti, lo ne nguiaa na, una a tucui jlyo ri' la mdo'o na ta la nguiaa na, cui' nguaña'an ndi'in cha' 'in nu ndyca cuine' lo'o Espíritu 'in Ndiose.

9 Mxcuen Nicodemo 'in Jesús: ¿Ña'an ca ca jylo rin' na cha' re?

10 Mxcuen Jesús 'in: ¿Ta tsi'i nu'huin lca nu ndlu'u 'in ne' Israel, lo a ndi'ya cuinta cha' re?

11 Nu chin ñi s'ni tyucuin' lo'o, ndyucui' hua cha' nu jlyo ri' hua lo ndaa hua rsuun cha' nu cua na'an hua, una a nguaña'an ri' cha' nu ndyucui' hua.

12 Cha' nu ndyca loo chelyuu re cua yucuin' lo'o una a nguiaña'an ri' huan, ¿ni xnu ca si tyucuin' cha' nu ndyca la ni' cuaan ni ca tsaña'an ri'?

13 A tucui nu cua ndyucuen la ni' cuaan, siya na scati Ne' Qui'yu nu Mdo'o la ni' Cuaan, ni nu ndi'in ca la ni' cuaan lo mdiyaan loo chelyuu re.

14 Tsaña'an nga'ni Moisé bra mda'an se'en bityi, mxtun sca yca se'en mjiyi'in ca'an cuinaan, lo ncuaña'an 'ni cha' jyi'in ca'an ne' 'yan loo yca, Na' Ne' Qui'yu nu Mdo'o la ni' Cuaan,

15 siyana lyigaa nu tsaña'an ri' 'in ni a tyucuna' carsya 'in, siya na caja chelyuu nu a tsatii 'a 'in.

Snu ña'an tlyu cha' tsu'hue 'in Ndiose

16 Snu ña'an tlyu cha' tsu'hue 'in Ndiose, nu hasta mdaa ni scati Sñe' ni 'in nten chelyuu, siyana lyigaa nu tsaña'an ri' 'in ni a tyucuna' carsya 'in, siya na caja chelyuu nu a tsatii 'a 'in.

17 siyana a nga'an tñan Ndiose 'in Sñe' ni loo chelyuu re, ta siyana xo tucua ni qui'ya chun' nten, siya na siyana culo laa ni 'in ne'.

18 Nu nguiaña'an ri' 'in ni, a nducua 'a qui'ya chun', una nu a nguiaña'an ri' 'in ni ti nducui qui'ya', cui' siyana a lyiji tsaña'an ri' 'in scati Sñe' Ndiose.

19 Nde cha' nducui ne' qui'ya': Ni nu lca xaa cua yaan loo chelyuu re, una nten chelyuu lyee la lca tiee ne' se'en tla, siyana xcui' cha' a tsu'hue ntsu'hui tiee ne'.

20 Siyana tsalca nu ngui'ni cha' a tsu'hue a nda'an ne' loo xaa 'in ni, ni a ndaa can' ya' qui'ni xaa 'in, siyana ca tyacan' ña'an tñan a tsu'hue nu ngui'ni.

21 Una nu nguia ndyca'an cha' nu lñi, can' nu nda'an loo xaa 'in Ndiose, siyana ca tyacan' ña'an tñan tsu'hue nu ngui'ni can' lo'o cha' cuiya' 'in ni.

Ta'a tsu'hue nu ndijyi cuilyo'o

22 Chun' nde'en can' yaa Jesús lo'o ta'a nda'an ni se'en lyi'ya loo Judea, can' mdi'in ni lo'o sti'i ti, mducua tya ni 'in nten.

23 Lo'o Xuhua mducua tya 'in nten sca se'en naa Enón, lcui' ti se'en lca Salim, siyana can' tlya tyi'a ntsu'hui, lo mducua tya 'in nten nu mdiyaa can'.

24 Ti lyiji su'hua ne' 'in Xuhua na'an tyucuan bra nga'ni cha' re.

25 Rcan' mdisna yucui' ne' judio lo'o ta'a nda'an Xuhua, lo a ncuca ca sca cha' ti 'in ne' lo'o ña'an ntsu'hui cha' quinu luhui nten tloo Ndiose.

26 Ya yitsa' ne' 'in Xuhua lo nu juin ne': Rabí, ña'an, nu ta'a mda'an xca tsu' tycu tlyu Jordán, nu ndaa rsuun ña'an ndi'in cha' 'in, lo'o cua nducua tya 'in nten, lo quina'an 'a nten cua nducui ndyca'an 'in.

27 Mxcuen Xuhua: A tucui nu ca tyucuan xu'hue sca cha', si tsi'i Ndiose taa ni cha' cuiya'.

28 Cui' huan ngune 'huan cha' nu yucuin' siyana tsi'i Crixtu lcan, una mducua loon siyana taan rsuun ña'an ndi'in cha' 'in ni.

29 Sca nu ndijyi cuiyo'o ntsu'hui cha' xñi cuinta 'in cuiyo'o. Lo nu lca ta'a tsu'hue ndun lucui' ti sii', tsu'hue ntsu'hui tiee bra ne 'in cha' nu ndyucui' nu ndijyi cuiyo'o can'. Cui' nguaña'an ndi'in cha' 'yan ri nii, cua mdiyaa braa nu ca tsu'hue chu'hui tieen.

30 Cui' ni ntsu'hui cha' ndyucuen cuaan ni, lo na' nde qui'ya te'en cha' 'yan.

Ni nu mdo'o la ni' cuaan

31 Ni nu mdo'o la ni' cuaan scati ni lca ni nu ndun loo la, una nten chelyuu, ticui' loo chelyuu re ngula ne' lo ndyucui' ne' cha' nu ndyca loo chelyuu re. Una ni nu mdo'o la ni' cuaan scati ni lca ni nu ndun loo lati.

32 Ndaa ni rsuun cha' nu na'an ni cha' nu cua ngune 'in ni, una a tucui nu ndyucuan xu'hue cha' nu ndyucui' ni.

33 Nu n'ni cuinta cha' nu ndyucui' ni, can' nu ndaa rsuun siyana Ndiose lñi ndi'in cha' 'in ni.

34 Siyana ni nu nga'an tñan Ndiose 'in, cui' cha' 'in Ndiose ndyucui' can', siyana tsi'i na ndyu'hui cuiya' ti Espíritu nu ndaa Ndiose 'in can'.

35 Stina Ndiose lye ndyu'hui cuiya' ri' ni 'in Sñe' ni, lo yaa' can' mxnu ni cuinta lyigaa loo cha'.

36 Nu nguaña'an ri' 'in Sñe' Ndiose, cua ngujui chelyuu nu a tsatii 'a 'in, una nu xcuan tloo 'in Sñe' ni, a caja chelyuu nu a tsatii 'a 'in can', siya na nde taa Ndiose ndi'i 'in can'.

JUAN 4

Cha' 'in ne' cuna'an Samaria

- 1 Yato'o ne' fariseo ngune 'in ne' siyana quina'an la nten nducui ndyca'an 'in Jesús, lo lyee la nducua tya ni 'in nten que 'in Xuhua,
- 2 (siya' tsi'i Jesús nducua tya ni 'in nten, siya na ta'a nda'an ñi).
- 3 Can' cha' mdo'o ni se'en lyi'ya loo Judea, mxtucui ni nde se'en lyi'ya loo Galilea,
- 4 una 'ni cha' tyijyin ni se'en lyi'ya loo Samaria.
- 5 Mdiyaa ni sca quichen naa Sicar se'en lyi'ya loo Samaria, se'en su sca yuu nu mdaa Jacob 'in See nu ncuca sñe'.
- 6 Can' nducua sca tyucu ngañan Jacob, tu'hua tyucu can' ndi tucua Jesús siyana ncuca tñan' ni tucuiin yaan ni, lo sa ntsu'hui ndi'ya cuaan ti lca na.
- 7 Rcan' mdiyaa sca ne' cuna'an Samaria nu nguia 'ya tyi'a, lo nu juin Jesús 'in ne': Taa chin' tyi'a co'on.
- 8 Ta'a nda'an ni ti ntsu'hui lyiji nde loo quichen, nguia si'i na nu cu ne'.
- 9 Ne' cuna'an Samaria nu juin ne' 'in ni: 'Nu'huin lca ne' judio lo na' lcan ne' Samaria, ¿ni cha' njñan tyi'a co'o 'yan? Yucui' ne' nguaña'an siyana ne' judio a tsu'hue ndi'in ne' lo'o ne' Samaria.
- 10 Mxcuen Jesús 'in ne': Si nu'huin cu'ni cuinta cha' tsu'hue nu ndaa Ndiöse, lo qui'ya cuinta ti ca lca nu njñan tyi'a 'in, cui' bra jñan cha' tsu'hue 'yan, lo taan tyi'a nu taa chelyuu 'in.
- 11 Rcan' nu juin ne' 'in ni: Una nu'huin a lo'o na nu culo tyi'a re lo tyucu re qui'ñi na. ¿La culo tyi'a nu taa chelyuu 'yan?
- 12 ¿Ta lyee la ndun loo cha' 'in que Jacob nu ncuca nten cula 'hua? Can' nu mdaa tyucu re 'hua, cui' nde yo'o can' tyi'a lo'o sñe' lo'o scun'.
- 13 Mxcuen Jesús 'in: Ña'an nu ti nu co'o tyi'a re, a ndijyin cha' ti quityi ri' can' xiya'.
- 14 Una nu co'o tyi'a nu na' taan, a ntsu'hui 'a cha' ti quityi ri' can', siyana tyi'a nu taan tyucua na ni' carsya 'in tsaña'an nducua tyi'a tlya, lo taa na chelyuu nu a tsatii 'a 'in.
- 15 Mxcuen ne' cuna'an can': Ni x'na hua, tyaa tyi'a can' co'o hua lo a quityi 'a ri' hua, ni a can 'ya 'a hua tyi'a tycu re.

16 Lo nu juin Jesús 'in ne': Quia te'en 'in cuilyo'o lo can lo'o 'in.

17 Mxcuen ne' cuna'an can': A ndi'in cuilyo'on. Lo nu juin Jesús: Cui' ña'an yucui' siyana a ndi'in cuilyo'o,

18 siyana cua ndyca ca'yu cuilyo'o, lo nu ndi'in lo'o ri nii tsi'i cuilyo'o lca can', chin ñi ña'an yucui'.

19 Rcan' nu juin ne' 'in ni: cua lca na nu'huin lca nu nxiyucui' Ndiose 'in.

20 Ne' nu ncua nten cula 'hua nga'ni tnu ne' 'in Ndiose loo qui'ya re, una tsalcan 'huan ne' judio ndyucuin' huan siyana quichen Jerusalén ntsu'hui cha' cu'ni tnu ne' 'in Ndiose.

21 Lo nu juin Jesús 'in ne': Tsaña'an ri' cha' nu tyucuin' lo'o, siyana tiaa braa, ni tsi'i loo qui'ya cua lo ni tsi'i quichen Jerusalén ntsu'hui cha' cu'ni tnu huan 'in Ndiose.

22 'Huan ne' Samaria, ngui'ni tnu huan cha' nu a ndi'ya huan cuinta, una huare' ngui'ni tnu hua cha' nu cua jlyo ri' hua, lo squi'ya ne' judio caja ña'an tyo'o laa nten.

23 Cua mdisna cha' re, lo tsalca nu chin ñi ca cu'ni tnu 'in Ndiose, lo'o sca carsya nu lñi cu'ni tnu can' 'in ni, siyana ncuaña'an ndyca ri' Stina Ndiose caja nu cu'ni tnu 'in ni.

24 Ndiose lca ni Espíritu, lo nu cu'ni tnu 'in ni, 'ni cha' cu'ni tnu 'in ni lo'o sca carsya nu lñi.

25 Rcan' nu juin ne' cuna'an can' 'in ni: Huare' jlyo ri' hua siyana ntsu'hui cha' caan nu lca Mesía, ni nu ca naa Crixtu, lo bra caan ni culo scua yla ni cha' re lo'on na.

26 Nu juin Jesús 'in ne': Cui' can' lca nu ndyucui' lo'o ri nii.

27 Lja rcan' nguila ta'a nda'an ni, lo nduhue ri' siyana lo'o sca ne' cuna'an ta'a ndyucui' ni, una a sca nga'ni tiee cunicha' 'in ni ni cha' ndyca ri' ni lo ni cha' ndyucui' ni lo'o ne'.

28 Rcan' ngula' tun ne' te'en 'in ne', lo mdo'o ne' nguiaa ne' nde loo quichen, lo nu juin ne' 'in nten can':

29 Cuan lya huan lo chu'hui lyoon huan sca nu ngüi'ya cuinta lyigaa ña'an cha' nu cua nga'ni. ¿Ta tsi'i ca cua nu lca Crixtu?

30 Cui' braa mdo'o nten can' nguia na'an ne' se'en nducua ni.

31 Lja rcan' ta'a nda'an ni nu juin 'in ni: Ni Mistro, ¿ta a cu?

32 Mxcuen ni 'in ne': Na' nda'an lo'on na nu cun, una 'huan a jlyo rin' huan.

33 Scaxca mdisna ndyucui' lo'o ta'a: ¿Ta xtyi ri' ntsu'hui nu yan lo'o na nu cu ni?

34 Lo nu juin Jesús 'in ne': Na nu cun' lca siyana tucuan cha' nu ndyca ri' ni nu nga'an tñan 'yan, lo cu'nin tyiin tñan nu ndaa ni 'yan.

35 ¿Ta tsi'i ndeña'an ndyucuin' huan sca cha': Nii tyjacua coo' quio' na nu ytan na? Una tyucuin' lo'o huan sca cha', slan huan quiloon huan lo xna'an huan se'en nguita jyaan cua, siyana cua ngula na lo cua tca quio' na.

36 Nu nxo' 'in na nxñi squiya', lo a tsatii cha' tsu'hue can' 'in ne' la ni' Cuaan, siyana tsatlyu tsu'hue chu'hui tiee nu yta 'in na lo'o nu nxo' 'in na.

37 Chi' ñi ña'an nu ndyucui' ne' sca cha': Sca nu Ndyá lo xca nu nxo'.

38 Na' nga'an tñan 'huan tsa xon' huan na nu a ytan huan, xca tucui cua nga'ni tñan can' lo 'huan xon' huan 'in na.

39 Quichen can' quina'an 'a ne' Samaria yaña'an ri' 'in ni siya cha' nu yucui' ne' cuna'an can', bra nu juin ne': Lyigaa ña'an nu cua nga'ni ngüi'ya ni cuinta.

40 Rcan' ne' Samaria nu mdiyaa can' mjñan cha' tsu'hue 'in ni siyana quinu ni quichen can', lo can' nguinu ni tucua tsan.

41 Ncuaña'an quina'an la nten yaña'an ri' ne' cha' nu yucui' ni.

42 Lo nu juin ne' 'in ne' cuna'an can': Tsi'i 'a siya cha' nu yucui' ti yaña'an ri' hua, siyana ngune 'hua ña'an cha' nu yucui' ni, lo ncuá jlyo ri' hua siyana nde ni nu chin ñi lca Crixtu, ni nu ndlo laa 'in nten chelyuu.

Nga'ni tyca Jesús 'in sñe' sca nu lca tñan

43 Bra ngüita'a cuicha can' mdo'o ni nguiaa ni nde se'en lyi'ya loo Galilea.

44 Ticui' Jesús nu juin ni siyana sca nu nxiyucui' Ndiose 'in, a ndyucuan xu'hue ta'a quichen tyi ne' cha' nu ndyucui' ne'.

45 Bra nguila ni se'en lyi'ya loo Galilea, lyigaa ne' nga'ni cuinta ne' 'in ni siyana cua na'an ne' cha' nu tnu nga'ni ni se'en yaa ni ta'a quichen Jerusalén, siyana lo'o ne' Galilea yaa ta'a can'.

46 Nguila Jesús xiya' quichen Caná se'en lyi'ya loo Galilea, se'en nu nga'ni ni cha' ndyca viñu tyi'a can'. Quichen Capernaum ndi'in sca nu lca tñan 'in ree, lo ti'i sca sñe'.

47 Bra yna cha' siyana Jesús cua nguila ni se'en lyi'ya loo Galilea yaa ni Judea, ya jñan cha' tsu'hue 'in ni siyana tsa cu'ni tyca ni 'in sñe' siyana cua caja ti.

48 Rcan' nu juin Jesús 'in ne': A tsaña'an ri' si a ña'an sca cha' nu tnu.

49 Nu lca tñan can' nu juin 'in ni: Ni X'na hua, cu'ni sca cha' tsu'hue tsa se'en ndi'in lja nu ti lyiji caja sñen'.

50 Lo nu juin Jesús 'in: Quia lya siyana cua ndyca sñe'. Yaña'an ri' cha' nu yucui' Jesús, cui' bra mdo'o nguiaa.

51 Bra nu cua quila ti, mdo'o tucua sna msu nu ya te'en 'in, can' nu ngüitsa' 'in siyana cua ndyca sñe'.

52 Rcan' nganicha' 'in msu can': ¿Ni braa ndyca tsu'hue lca 'in? Lo nu juin msu can': Cui' lca, sa ntsu'hui braa cua sca siin bra mdyo'o tique' can' 'in.

53 Ngüi'ya quinta siyana cui' braa can' yucui' Jesús lo'o bra nu juin ni: cua ndyca sñe'. Lo yaña'an ri' 'in Jesús stu'hua lo'o lyigaa nu ndi'in se'en ndi'in.

54 Nde cha' nu tnu nga'ni Jesús nu cua ndyca tucua ya', bra mdo'o ni se'en lyi'ya loo Judea lo nguila ni se'en lyi'ya loo Galilea.

JUAN 5

Sca cu cuixi quiya' ndyca se'en lca Betesda

1 Chun' nde'en can' yaa Jesús quichen Jerusalén se'en nu ndyca ta'a 'in ne' judio.

2 Lucui' ti tu'hua quichen se'en nguiten ne' Tulo'o Lo'o Sly'a can', nducua sca se'en ndi'in tyi'a tlya, lo ndlo naa ne' 'in na cha' hebreo, Betesda. Ca Tyi'iin loo can' nguia' lo nducua tsa ca'yu tuna'an 'in na.

3 Can' ndi'in quina'an nu ti'i lo'o lucuati loo quicha, nu cuityin', nu co' quiya' lo'o nu cuixi quiya', ndyuhui ta ne' ni braa quiñan ti'i tyi'a can'.

4 Siyana cua lca ti braa ndi'ya sca angajle nu nxquiñan ti'in tyi'a can', lo nu sten la nducua la loo tyi'a can' bra quiñan ti'in na, can' nu ndyca lo'o ña'an quicha ti nu ntsu'hui 'in.

5 Can' su sca nu cua ntsu'hui cla tyii nducua snu' yjan ti'i.

6 Jesús na'an ni su, lo bra ngüi ri' ni siyana ti s'ni ti'i, nu juin ni 'in: ¿Ta ndyca ri' tyca?

7 Mxcuen 'in ni: 'Nu'hui jlyo ri' siyana a ndijyi nu su'hua 'yan loo tyi'a re bra nguiñan ti'in na. Bra ndyca ran' sten xca tucui nu ndla la nguiten que na'.

8 Lo nu juin Jesús 'in ne': Titun, xñi jaa' 'in lo quiaa.

9 Ticui' braa ndyca, msñi jaa' 'in, mdo'o nguiaa, lo lca na tsan nu nxtñan' ne' judio.

10 Rcan' nu juin ne' judio 'in nu ndyca can': Tsaan nu nxtñan' na lca na ri nii, a ndia cha' cuiya' 'in cui'ya jaa' 'in.

11 Mxcuen 'in ne': Una nu nga'ni tyca 'yan nu juin 'yan: Xñi jaa' 'in lo quiaa.

12 Rcan' nganicha' ne' 'in: ¿Ti ca nu yucui' 'in siyana xñi jaa' 'in lo quiaa?

13 A ngüijlyo ri' ti ca nu nga'ni tyca 'in siyana Jesús a ncua tyca' 'a ni lja nten quina'an can'.

14 La cua ngusiin la can' nguija lyoo Jesús 'in ne' ni' lyaa, lo nu juin ni 'in: cua ndyca nii, a cu'ni 'a qui'ya, chen' nducui tlyu la cha' can 'in.

15 Rcan' mdo'o nguiaa, lo ngüitsa' 'in ne' judio siyana Jesús lca nu nga'ni tyca 'in.

16 Cui' siya cha' re na'an ti'i ne' judio 'in Jesús, lo nan ne' ña'an nu kujui ne' 'in ni siyana tsan nu nxtñan' ne' nga'ni tyca ni 'in nten.

17 Rcan' mxcuen Jesús 'in ne': A lyiji tsatii tñan nu ngui'ni Stin, cui' nguaña'an na'.

18 Can' cha' ne' judio nde lye la ngana ne' ña'an nu kujui ne' 'in ni, siyana a n'ni quinta ni tsan nu nxtñan' ne', lo tsi'i tsacan' ti cha', siya na ndyucui' ni siyana Ndiose lca yucui' ca Sti ni, lo ngui'ni sca ni 'in ni lo'o Ndiose.

Cha' cuiya' 'in Sñe' Ndiose

19 Rcan' mxcuen Jesús 'in ne': Nu chin ñi tyucuin' lo'on huan, Sñe' Ndiose, ni sca cha' lo a ca cu'ni cha' 'in ti, siya na cu'ni can' tsaña'an nu cua nga'ni cha'an 'in Stina Ndiose, siyana lyigaa tñan nu ngui'ni Stina Ndiose ticui' nguaña'an ngui'ni Sñe' ni.

20 siyana Stina Ndiose lyee ndyu'hui cuiya' ri' ni 'in Sñe' ni, lo ndlu'u ni 'in can' lyigaa tñan nu ngui'ni ni, hasta tnu cha' ntsu'hui cha' culu'u ni 'in can' que ña'an cha' nu na'an huan ri nii, lo lyee la kuhue rin' huan rcan'.

21 Siyana tsaña'an mdaa Stina Ndiose chelyuu 'in ne' cua ngujui, nguaña'an ndaa Sñe' ni chelyuu nu cui' ti 'in nu ndyca ri' ni.

22 Siyana Stina Ndiose a n'ni cuiya' cha' 'in nten chelyuu, siya na mdaa ni cha' cuiya' can' 'in Sñe' ni,

23 siyana cu'ni tnu lyigaa nten 'in Sñe' ni tsaña'an n'ni tnu ne' 'in Stina Ndiose. Nu a cu'ni tnu 'in Sñe' ni, ticui' nguaña'an a n'ni tnu can' 'in nu nga'an tñan 'in ni.

24 Nu chin ñi tyucuin' lo'on huan, nu nee 'in cha' nu ndyucuin' lo nguaña'an ri' 'in nu nga'an tñan 'yan, cua jui chelyuu nu a tsatii 'a 'in, a nducua 'a qui'ya chun' siyana cua mdo'o tsu' can' loo cha' ndija lo cua ngujui chelyuu 'in.

25 Nu chin ñi tyucuin' lo'on huan, cua mdiyaa braa ntsu'hui cha' quine 'in ne' ngujui cha' nu tyucui' Sñe' Ndiose, lo nu cu'ni cuinta 'in ni caja chelyuu 'in.

26 Siyana Stina Ndiose cua ña'an ndi'in ni, cui' nguaña'an mdaa ni cha' cuiya' can' 'in Sñe' ni.

27 A cuinta mdaa ni cha' cuiya' 'in can' siyana cu'ni cuiya' cha' 'in nten chelyuu, siyana lca can' Ne' Qui'yu nu Mdo'o la ni' Cuaan.

28 A kuhue rin' huan cha' re, siyana tiaa braa lyigaa nu ntsu'hui ni' cuaa quine 'in cha' nu tyucui'.

29 Nu nga'ni tñan tsu'hue tyo'o qui'u can' lo caja chelyuu 'in, nu nga'ni tñan a tsu'hue tyo'o qui'u can' una tyijyin can' ndi'i tsa tyucui braa.

Ni nu ndaa rsuun cha' 'in Crixtu

30 Ni sca cha' lo a tea cu'nin cha' 'yan tin, siya na ngui'nin tsaña'an ndlo Stin tñan 'yan. Lñi ndi'in cha' 'yan lo'o cha' re siyana a ngui'nin ña'an nu ndyca ran', siya na ngui'nin cha' nu ndyca ri' ni nu nga'an tñan 'yan.

31 Si ticuiin' ndaan rsuun ña'an ndi'in cha' 'yan, a sca cuinta ntsu'hui cha' can'.

32 Una ntsu'hui xca tucui nu ndaa rsuun cha' 'yan, lo jlyo ran' siyana rsuun nu ndaa can' lca na cha' nu lñi.

- 33 Cuin' huan nga'an tñan huan 'in nu ya nganicha' 'in Xuhua can', lo rsuun nu mdaa lca na cha' nu lñi.
- 34 Na' a najo'o rsuun nu ndaa nten chelyuu 'yan, una tyucuin' cha' re siyana caja ña'an tyo'o laan huan.
- 35 Xuhua ncuca ña'an ndyca ri' sca quii' nu ndyu'hui xaa, lo sti'i ti tsu'hue 'a yu'hui tieen huan lo'o cha' can'.
- 36 Na' ndaan sca rsuun nu ndun loo la que ña'an nu mdaa Xuhua, siyana ticui' tñan nu mdaa Stina Ndiose 'yan ngui'nin ri nii, can' nu ndaa rsuun siyana Stina Ndiose nga'an tñan 'yan.
- 37 A cuinta Stina Ndiose, ni nu nga'an tñan 'yan, mdaa ni rsuun ña'an ndi'in cha' 'yan. Ni siya' a lyiji quine 'huan cha' nu ndyucui' ni, ni a lyiji ña'an tloon huan 'in ni,
- 38 ni a ndyucuan xu'huen huan cha' nu ndyucui' ni, siyana a nguiaña'an rin' huan 'in nu nga'an tñan ni.
- 39 Ta quii' tsu'huen huan quityi 'in Ndiose, 'huan ndyucui' huan siyana ndaa na chelyuu nu a tsatii 'a, lo cui' cha' 'yan lca nu ndyucui' quityi can'.
- 40 Una a ndyca rin' huan tyucuan xu'hue huan 'yan siyana caja chelyuu nu a tsatii 'a 'huan.
- 41 Na' a nducua tloon quinu tsu'hue tiee nten lo'on,
- 42 ndyu'hui lyoon carsya 'huan lo jlyo ran' siyana a tsu'hue ntsu'hui tieen huan lo'o Ndiose.
- 43 Na' l'jyan lo'o cha' cuiya' 'in Stin, lo a ndyucuan xu'huen huan 'yan, una si caan xca tucui lo'o cha' cuiya' nu 'in ti, can' nu tyucuan xu'huen huan 'in.
- 44 ¿Ta tca tsaña'an rin' huan si nducua tloon huan quinu tsu'hue tiee nten lo'on huan, lo tsi'i nu cu'ni cuintan huan cha' nu ndyca ri' yucui' ca Ndiose?
- 45 A culucua rin' huan ta na' su'huan qui'ya 'huan tloo Stina Ndiose, ntsu'hui nu nsu'hua qui'ya 'huan, cui' Moisé nu nducua tloon huan 'in.
- 46 Si nguiaña'an ri' huan 'in Moisé, cui' nguiaña'an tsaña'an ri' huan 'yan, siyana ticui' cha' 'yan nga'an Moisé.
- 47 Una si a nguiaña'an rin' huan cha' nu nga'an scua, ¿ni xnu ca cha' nu ndyucuin'?

JUAN 6

Mdaa Jesús na ycu tsa ca'yu mii ne' qui'yu

1 Chun' nde'en can' mdo'o Jesús nguiaa ni xca tsu' tiyu' Galilea, ticui' tiyu' Tiberias lca na.

2 Quina'an 'a nten nducui ndyca'an 'in ni siyana na'an ne' cha' nu tnu ngui'ni ni lo'o nu ti'i.

3 Rcan' ndyucuen Jesús sca loo nten, can' ndi tucua ni lo'o ta'a nda'an ni.

4 Cua ndyucui cha' ca ta'a pascua 'in ne' judio.

5 Bra mxna'an Jesús siyana quina'an 'a nten ljian se'en nducua ni, rcan' nu juin ni 'in Lpe: ¿La ya' xi'in na quijaxtlya nu cu nten re?

6 Yucui' cuiya' ti ni lo'o si ni ña'an xcuen, una cua jlyo ri' ni ña'an ntsu'hui cha' cu'ni ni.

7 Mxcuen Lpe can': Ni tñi nu cu'ni na cana tucua cientu tsan, a cala na xi'in na quijaxtlya nu cu nten re.

8 Una Ndre, cui' ta'a nda'an ni, ta'a ngula Simun Tyu nu juin 'in ni:

9 Nde ndun sca lyu' ti nu nda'an lo'o ca'yu ti quijaxtlya lo'o tucua cuila suhue ti. Una ni ca cala na lo'o tsa nde nten.

10 Nducua quixin' suhue ti se'en can'. Rcan' nu juin Jesús: Tyucuin' huan lo'o nten re siyana ti tucua ne'. Tsalca ne' qui'yu nu ndi tucua can' ndiyaa ca'yu mii.

11 Rcan' msñi Jesús quijaxtlya can', mdyaa ni xu'hue 'in Ndiose, msu'hue ni 'in na lo mdaa ni 'in na 'in ta'a nda'an ni, can' nu cua nditsa 'in na 'in lyigaa nten. Ticui' nguaña'an nga'ni ni lo'o cuila can', ycu ne' ni snu ncuca 'in ne'.

12 Bra cua mdyi ycu ne' nu juin Jesús 'in ta'a nda'an ni: Xon' huan lyigaa yu'hue nu nguinu cua siyana a ñu'un na.

13 Rcan' mxo' 'in na, lo nga'ni cha'an tsa tityucua xcuhui lo'o yu'hue quijaxtlya nu nguinu ycu ne' lo'o tsa ca'yu ti quijaxtlya cebada can'.

14 Bra na'an nten cha' nu tnu nga'ni Jesús, mdisna yucui' ne': Nu chin ñi ca, nde ni nu nxiyucui' ca Ndiose 'in, nu cua mdiyaan loo chelyuu re.

15 Una Jesús ngüi'ya ni cuinta siyana ndyca ri' ne' cu'ni ne' 'in ni siyana ca ni ree 'in ne', can' cha' mdo'o tsu' ni lja nten can', nguiaa ni nde loo qui'ya can' scati ni.

Mda'an quiya' Jesús loo tyi'a

16 Bra ngüi'ya tla can' mdo'o ta'a nda'an ni nguiaa tu'hua tiyu' can'.

17 Can' nguiten ne' ni' sca yca na'an nu tyijyin xi'yu xca tsu' tiyu' can' nu tiaa quichen Capernaum. cua ngüi'ya tsu'hue tla, lo Jesús a lyiji tsa ndyca'an ni 'in ne'.

18 Mdisnan ncua cui'in lyee ya', cui' nguaña'an lo'o tiyu' can' nguitsa na.

19 Bra cua nguiaa sa ntsu'hui lyoo ca'yu ta scua kilometro, rcan' na'an ne' l'jyan ndyca'an Jesús 'in ne', nda'an quiya' ti ni loo tyi'a can', lo lyee 'a ytsen ne'.

20 Lo nu juin ni 'in ne': Na' lcan, a cutsen huan.

21 Tsu'hue 'a ntsu'hui tiee bra nguiten ni ni' yca na'an can', cui' bra ti mdiyaa yca na'an can' se'en ntsu'hui cha' tyo'o ti'in ne'.

Bra mda'an nan nten 'in Jesús

22 Xca tsan can' nten nu nguinu ti'in xca tsu' tiyu' can', ngüi ri' ne' siyana ta'a nda'an ti Jesús nguiten ni' xca ti yca na'an nu nguinu tucui can', una a lo'o Jesús nguiten ni.

23 Una mdyo'o ti'in tyucua xnan yca na'an nu mdo'o quichen Tiberias, lo mdiyaa na lucui' ti se'en ycu ne' quijaxtlya bra mdyaa Ni X'na na xu'hue 'in Ndiöse.

24 Bra ncua jlyo ri' nten can' siyana a lo'o Jesús, lo ni ta'a nda'an ni a lo'o, rcan' nguiten ne' ni' yca na'an can', mdo'o ne' nguia nan ne' 'in Jesús nde quichen Capernaum.

Jesús lca ni quijaxtlya nu ndaa chelyuu 'in nten

25 La xca tsu' tiyu' can' nguija lyoo ne' 'in ni, lo nu juin ne': 'Nu'huin ni nu lca Mistro, ¿ni braa mdiyaan nde re?

26 Mxcuen Jesús 'in ne': Nu chin ñi tyucuin' lo'on huan, nda'an nan huan 'yan, una tsi'i siya cha' nu tnu nu na'an huan, siyana ycun huan quijaxtlya ña'an nu ncua rin' huan.

27 Cu'ni huan tñan, una tsi'i siya cha' ndyca ti, na nu ntsu'hui cha' ñu'un, siya na su'huan huan juersa 'huan lo'o na nu ntsu'hui cha' ta loo tsa tyucui braa, na nu ntsu'hui cha' taa Ne' Qui'yu nu Mdo'o la ni' Cuaan 'huan, siyana nde ni nu mdo'o hui ca 'in Stina Ndiöse.

28 Rcan' mxcuen ne' 'in ni: ¿Ni ña'an cu'ni hua siyana ca tucua hua cha' tsaña'an nu ndyca ri' Ndiöse?

29 Mxcuen Jesús 'in ne': Nde cha' nu ndyca ri' Ndiose, siyana tsaña'an rin' huan 'in nu nga'an tñan ni.

30 Rcan' mxcuen ne' 'in ni: ¿Ni ña'an cha' nu tnu cu'ni huan tloo hua, lo tsaña'an ri' hua 'in? ¿Ni tñan cu'ni ri nii?

31 Nu ncu nten cula 'na ycu ne' quijaxtlya nu mdo'o la ni' cuaan lja nu mda'an ne' loo yuu bityi can', cui' tsaña'an ndyucui' quityi 'in Ndiose: —Quijaxtlya nu mdo'o la ni' cuaan mdaa ni ycu ne'.—

32 Nu juin Jesús 'in ne': Nu chin ñi tyucuin' lo'on huan, tsi'i Moisé lca nu mdaa quijaxtlya nu mdo'o la ni' cuaan 'huan, siya na Stin lca nu ndaa yucui' ca quijaxtlya 'huan.

33 Siyana quijaxtlya 'in Ndiose lca nu mdo'o la ni' cuaan lo ndaa na chelyuu 'in nten.

34 Lo nu juin ne' 'in ni: Ni X'na hua, tyaa quijaxtlya can' cu hua tsa tyucui braa.

35 Rcan' nu juin Jesús 'in ne': Na' lcan quijaxtlya nu ndaa chelyuu 'in nten. Nu ngui nan 'yan, ni xiya' lo 'a quite' 'a ri' can', lo nu nguiaña'an ri' 'yan, ni xiya' lo a quityi 'a ri' can'.

36 Cui' ña'an cua yucuin lo'on huan, ni siya na'an tloon huan 'yan una a nguiaña'an rin' huan.

37 Tsalca nu ndaa Stina Ndiose cha cuiya' 'in, can' nu quina 'yan, lo nu quina 'yan a ntsu'hui cha' xcuan tloon 'in can'.

38 Na' mdo'on la ni' Cuaan, una tsi'i siyana cu'nin ña'an nu ndyca ran', siya na ña'an nu ndyca ri' ni nu nga'an tñan 'yan.

39 Nde cha' nu ndyca ri' Stina Ndiose, ni nu nga'an tñan 'yan, siyana a tyucuna' ni sca nu cua mdaa ni 'yan, siya na cu'nin cha' tyo'o qui'u can' bra tsatii cha' nu ndyca loo chelyuu re.

40 Nde cha' nu ndyca ri' ni nu nga'an tñan 'yan, siyana lyigaa nu tyucua tloo 'in Sñe' ni lo tsaña'an ri' 'in ni, caja chelyuu nu a tsatii 'a 'in, lo na' cu'nin cha' tyo'o qui'u can' bra tsatii cha' nu ndyca loo chelyuu re.

41 Rcan' mdisna yucui' scaxca ne' judio siya cha' nu juin Jesús: Na' lcan quijaxtlya nu mdo'o la ni' Cuaan.

42 Ndyucui' ne': ¿Ta tsi'i Jesús sñe' See lca re, ta tsi'i na cua ndyu'hui lyoon na 'in sti lo'o jyi'an? ¿Ni ña'an ndyucui' siyana la ni' cuaan mdo'o?

43 Jesús nu juin ni 'in ne': A najo'o tyucuin' huan lye la.

44 A tucui nu quina 'yan si tsi'i Stina Ndiose, ni nu nga'an tñan 'yan, chu'hui tiee can', lo na' cu'nin cha' tyo'o qui'u can' bra tsatii cha' nu ndyca loo chelyuu re.

45 Nde cha' nu nga'an nu mxiyucui' Ndiose 'in: —Lyigaa nten ntsu'hui cha' culu'u Ndiose 'in.— Can' cha' lyigaa nu cua ngune 'in cha' nu yucui' Stina Ndiose lo nga'ni cha'an 'in ni, can' nu ngui nan 'yan.

46 Tsi'i siyana nde'en la tucui nu cua na'an tloo 'in Stina Ndiose, siya na scati ni nu mdo'o se'en nducua ni, can' nu cua na'an tloo 'in Stina Ndiose.

47 Nu chin ñi tyucuin' lo'on huan, nu nguiaña'an ri' 'yan cua jui chelyuu nu a tsatii 'a 'in.

48 Na' lcan quijaxtlya nu ndaa chelyuu 'in nten.

49 Nu ncu nten cula 'na ycu ne' quijaxtlya nu mdo'o la ni' cuaan bra mda'an ne' loo yuu bityi can', una chun' nde'en can' ngujui ne'.

50 Una nde quijaxtlya nu mdo'o la ni' Cuaan, lo nu cu 'in na, a caja 'a can'.

51 Na' lcan quijaxtlya nu lu'u ca nu mdo'o la ni' Cuaan, lo nu cu quijaxtlya re chu'hui can' chelyuu tsa tyucui braa. Na' lcan quijaxtlya can', lo tyaan 'yan siyana caja chelyuu 'in nten.

52 Rcan' ne' judio mdisna ndyucui' ne' lo'o ta'a ne', lo ndyucui' ne': ¿Ni ña'an ca taa re ticuii' cuinan' cun na?

53 Lo nu juin Jesús 'in ne': Nu chin ñi tyucuin' lo'on huan, si na a cun huan cuinan' Ne' Qui'yu nu Mdo'o la ni' Cuaan, lo si a co'on huan tne, a caja chelyuu 'huan.

54 Nu cu cuinan' lo co'o tnen cua ngujui chelyuu nu a tsatii 'a 'in, lo na' cu'nin cha' tyo'o qui'u can' bra tsatii cha' nu ndyca loo chelyuu re.

55 Siyana cuinan' lca na yucui' ca cha' ndycu, lo tnen lca na yucui' ca cha' ndi'yo.

56 Nu cu cuinan' lo co'o tnen, sca cha' ti 'in lo'on, cui' nguiaña'an na' lo'o can'.

57 Stina Ndiose, ni nu lu'u ca, nga'an tñan ni 'yan, lo squi'ya ni can' cha' lu'un na', cui' nguiaña'an taan chelyuu 'in nu tyucuan xu'hue 'yan.

58 Nde quijaxtlya nu mdo'o la ni' Cuaan, una tsi'i ña'an quijaxtlya nu ycu nten cula 'na lo ngujui ne', nu cu quijaxtlya re caja chelyuu nu a tsatii 'a 'in.

59 Nde cha' nu yucui' Jesús bra ngulu'u ni 'in nten se'en nguio' ti'in ne' judio quichen Capernaum.

Cha' nu ndaa chelyuu 'in nten

60 Quina'an 'a nu nducui ndyca'an 'in ni ngune 'in cha' nu yucui' ni, lo nu juin ne': Tucui' 'a cha' nu ndlu'u ni re. ¿Ti ca qui'ya cuinta 'in na?

61 Ngüi ri' Jesús ña'an cha' nu ndyucui' nu nducui ndyca'an 'in ni, lo nu juin ni 'in ne': ¿Ta na a mdiyaa rin' huan cha' nu yucuin'?

62 ¿Ni ña'an cu'ni huan si ña'an tloon huan scuen Ne' Qui'yu nu Mdo'o la ni' Cuaan se'en ndi'in ni ti culoo?

63 Squi'ya carsya 'na can' cha' lu'un na, cuinan' re a sca ntsu'hui lyoo na. Cha' nu yucuin' lo'o huan lca na cha' nu lu'u ca lo ndaa na chelyuu 'huan.

64 Una ntsu'huin huan a nguiaña'an rin' huan 'yan. Nu juin Jesús nguiaña'an siyana ti culoo cua ngüi ri' ni cha' 'in nu a nguiaña'an ri' 'in ni, lo ti ca ntsu'hui cha' tyaa 'in ni.

65 Ti yucui' la ni: Can' cha' cua yucuin' lo'on huan siyana a tucui nu quina 'yan, si tsi'i Stina Ndiose ntsu'hui tiee can'.

66 Ti rean' quina'an 'a nu nducui ndyca'an 'in ni mdo'o tsu', lo a mda'an 'a lo'o ni.

67 Rean' nu juin Jesús lo'o tityucua ta'a nda'an ni: ¿Ta na lo'on huan ndyca rin' huan tyo'o tsun' huan?

68 Simun Tyu can' mxcuen 'in ni: Ni X'na hua, ¿ti ca 'in tyucui ndyca'an hua, lo scati nda'an lo'o cha' nu ndaa chelyuu nu a tsatii 'a 'hua?

69 Huare' cua yaña'an ri' hua in', lo cua ncua ljoyo ri' hua siyana lca Crixtu, Sñe' Ndiose, ni nu lu'u ca.

70 Mxcuen Jesús 'in ne': ¿Ta tsi'i na' ngulosuhuin 'in quita'a tityucuan huan, lo scan huan nguiaa huan tsu' 'in ne' xña'an?

71 Yucui' ni nguiaña'an siya cha' 'in Juda Iscariote, sñe' Simun, siyana can' nu ntsu'hui cha' tyaa 'in ni, lo cui' ta'a tityucua can' lca.

JUAN 7

Ta'a Jesús a mslyaa tsaña'an ri' 'in ni

1 Chun' nde'en can' mda'an Jesús se'en lyi'ya loo Galilea, a ncuá ri' ni tsaa ni se'en lyi'ya loo Judea, siyana lca tiee ne' judio cujui 'in ni.

2 cua ndyucui lucui' cha' ca ta'a 'in ne' judio bra nñan ne' yisin.

3 Ta'a Jesús nu juin 'in ni: ¿Ni cha' ta a tsaa se'en lca Judea, siyana lo'o ta'a nda'an ña'an cha' nu tnu ngui'ni?

4 Siyana a tucui nu cuilyo scua yla cha' 'in, lo re cu'ni sca cha' nu buna ti. Si nguaña'an ngui'ni cha' nu tnu, cu'ni 'in na tloo na'an lyigaa nten.

5 Lo ni sca ta'a Jesús a nguaña'an ri' 'in ni.

6 Rcan' nu juin Jesús 'in ta'a ni: A lyiji tiaa braa nu 'yan, una 'huan ña'an braa ti tsu'hue 'huan.

7 Ni a ntsu'hui cha' xcuan tloo nten 'huan, una na' nxcuan tloo ne' 'yan siyana ndlyo scuan ylan cha' a tsu'hue nu ngui'ni ne'.

8 Una 'huan tca tsaan huan ta'a cua, na' a tsa'an siyana a lyiji tiaa braa 'yan.

9 Ti nguinu la ni se'en lca Galilea bra yucui' ni cha' re.

Yaa Jesús ta'a quichen Jerusalén

10 Una bra cua mdo'o ta'a ni nguiaa, rcan' mdo'o ni scati ni nguiaa ni se'en ndyca ta'a can', a mda'an yla ni, siya na nda'an catsi' ti ni.

11 Se'en ndyca ta'a can' nda'an nan ne' judio 'in ni, lo ndyucui' ne': ¿La ncuá can' ni?

12 Lja nten quina'an can' scaxca ña'an ndyucui' ne' cha' 'in ni, ntsu'hui nu ndyucui': Tsu'hue nten lca ni. Ntsu'hui nu ndyucui': Tsi'i na, siya na nda'an ñilyo'o ni 'in nten.

13 Una a tucui nu ndyucui' cha' 'in ni siyana nguitsen ne' tloo ne' judio.

14 Jlu'hue nguiaa ndyca ta'a can' bra nguiten Jesús ni' lyaa, lo mdisna ngulu'u ni 'in nten.

15 Nduhue 'a ri' ne' judio 'in ni, lo ndyucui' ne': ¿La ngulo re cha' tiaa re, lo a tycan' yaa xcuila?

16 Rcan' nu juin Jesús 'in ne': Cha' nu ndlu'un 'huan tsi'i cha' tiaa 'yan lca na, siya na lca na cha' tiaa 'in ni nu nga'an tñan 'yan.

17 Nu ndyca ri' tucua cha' nu ndyca ri' Ndiose, qui'ya can' cuinta si na ndlu'un lo'o cha' 'in Ndiose, ta na ndyucuin' cha' ttaa nu 'yan tin.

18 Sca nten nu ndyucui' lo'o cha' nu 'in ti, 'ni cuinta can' 'in ticuii', una si 'ni cuinta can' 'in nu nga'an tñan 'in, lñi ndi'in cha' 'in lo a ndyucui' cha' cuiñi.

19 ¿Ta tsi'i Moisé lca nu mdaa lee 'huan, lo ni scan huan a nducua huan cha' 'in na? ¿Ni cha' ndyca rin' huan cujuin huan 'yan?

20 Rcan' mxcuen nten can': Cui'in xña'an ntsu'hui 'in nu'huin. ¿Ti ca ndyca ri' cujuí 'in?

21 Mxcuen Jesús 'in ne': Scati cha' nu tnu cua nga'nin, lo lyigaan huan nduhue rin' huan.

22 Si ni siya Moisé ngulo tñan siyana ca circuncida 'huan, (una tsi'i Moisé mxtya quiya' cha' re, siya na mdisna na lo'o nten cula 'na), ¿ta tsi'i cui' tsan nu ntxtñan' na n'ni huan circuncida 'in sñe' huan?

23 Lo siyana a ndyca rin' huan tnan' huan cha' 'in lee nu mdaa Moisé, n'ni huan circuncida 'in sñe' huan ni siya tsan nu ntxtñan' na. ¿Ni cha' ti'i rin' huan 'yan siyana nga'nin tycan can 'in sca ne' qui'yu tsan nu ntxtñan' na?

24 A cu'ni cuiyan' huan sca cha' lo'o cha' ttaa nu 'huan, siya na cu'ni cuiyan' huan 'in na lo'o sca cha' ttaa nu lñi.

¿Ta nde nu lca Crixtu?

25 Rcan' mdisna ndyucui' scaxca ne' Jerusalén: ¿Ta tsi'i nde nu nda'an nan ne' siyana cujuí ne' 'in?

26 Ri nii ndyucui' la tloo nten re, lo a tucui nu ndyucui ndijin. ¿Ta xtyi ri' ne' bsya cua nga'ni cuinta siyana lca yucui' ca Crixtu?

27 Na re jlyo rin' na la quichen mdo'o, una bra ntsu'hui cha' caan ni nu lca Crixtu, a tucui ca jlyo ri' la tyo'o can'.

28 Rcan' yucui' cueen Jesús se'en ndun ni ndlu'u ni ni' lyaa can': 'Huan ndyu'hui lyoon huan 'yan lo jlyo rin' huan la mdo'on. Na' a lcan cha' nu 'yan tin, lo lñi ndi'in cha' 'in ni nu nga'an tñan 'yan, una a ntsu'hui lyoon huan 'in ni.

29 Na' ndyu'hui lyoon 'in ni siyana mdo'on se'en nducua ni, lo cui' ni nga'an tñan ni 'yan.

30 Ncua ri' ne' siyana quinu ni, una a tucui msñi 'in ni siyana a lyiji ttaa braa 'in ni.

31 Quina'an 'a nten yaña'an ri' 'in ni, lo ndyucui' ne': Bra caan ni nu lca Crixtu, ¿ta lyee la cu'ni ni cha' nu tnu que ña'an nu nde?

Msu'hua ne' fariseo 'in sulyiya siyana quinu Jesús

32 Ne' fariseo ngune 'in ne' ña'an ndyucui' nten cha' 'in Jesús, lo nu ndlo ca tñan ni' lyaa lo'o ne' fariseo, nga'an tñan ne' 'in ne' nu ntsu'hui cuan can' siyana xñi 'in Jesús.

33 Rcan' nu juin Jesús 'in ne': Ti tyi'in ti chin' braa lo'on huan, la rcan' qui'an se'en nducua ni nu nga'an tñan 'yan.

34 Siya' quina huan 'yan una a quija lyoon 'huan, lo ni a ca tsaahuan se'en nu na' tsa'an.

35 Rcan' mdisna yucui' ne' judio: ¿La ya' tsaahuan re siyana a quija lyoo a 'na? ¿Ta tsaahuan se'en ndi'in ta'an na judio nu ndi'in xca quichen, lo culu'u 'in ne' griego?

36 ¿Ni cha' ndyca ri' tyucui' ña'an nu juin: Siya' quina huan 'yan una a quija lyoon 'huan, lo ni a tca tsaan huan se'en nu na' tsa'an?

Jesús lca ni tyi'a nu lu'u ca

37 Xca ti tsan nu ndyca ta'a can', cui' tsan nu ndun loo lati 'in ne', mditun Jesús lo yucui' cueen ni: Si ntsu'hui nu nguityi ri' tyi'a, tca caan lo taan tyi'a co'o can'.

38 Nu nguiña'an ri' 'yan, cui' ña'an ndyucui' quityi 'in Ndiose, la ni' Carsya 'in ntsu'hui cha' tyucua tyi'a nu lu'u ca.

39 Nde cha' nu yucui' ni siyana Espíritu 'in Ndiose ntsu'hui cha' cha'an yu'hui ni' carsya 'in lyigaa nu tsaña'an ri' 'in Jesús. Bra yucui' ni cha' re ti lyiji caan Espíritu nu Luhui 'in Ndiose, siyana Jesús a lyiji scuen ni la ni' Cuaan.

A ncuahuan a ca sca cha' ti 'in ne'

40 Bra ngune 'in nten can' cha' nu yucui' ni mdisna yucui' ne' scaxca ne': Nu chin' ñi ca siyana nde nu nxiyucui' Ndiose 'in.

41 Ntsu'hui xca nu ndyucui': Yucui' ca Crixtu lca re. A quinta ntsu'hui nu ndyucui': ¿Ta Galilea tyo'o ni nu lca Crixtu?

42 ¿Ta tsi'i na ndyucui' quityi 'in Ndiose siyana —loo nten cuityi 'in David tyo'o— ni nu lca Crixtu, —cui' Belén— quichen tyi David?

43 Lo squi'ya ni a ncuahuan ca sca cha' ti 'in ne'.

44 Ntsu'hui nu ncuahuan ri' siyana quinu ni, una a tucui nga'ni tiee.

Yuhue ri' ne' ña'an ndyucui' Jesús

45 Nu ntsu'hui cuan can' mxtucui se'en nguio' ti'in nu ndlo ca tñan ni' lyaa tsatlyu lo'o ne' fariseo, lo nganicha' ne' 'in: ¿Ni cha' a ya'an lo'on huan 'in?

46 Mxcuen: Ni sca tucui lo a lyiji quine 'hua tyucui' tsaña'an ndyucui' cua.

47 Rcan' nu juin ne' fariseo: ¿Ta lo'on huan cua ngujui nu ngañilyo'o 'huan?

48 ¿Ta nde'en nu lca tñan re ta lo'o ne' fariseo cua yaña'an ri' 'in ne'?

49 Una nten re siyana a ntsu'hui lyoo ne' lee, nducua yuhue' chun' ne'.

50 Rcan' Nicodemo, nu ya yucui' lo'o Jesús sca tla, cui' ta'a ne' fariseo lca,

51 lo nu juin: Una tsaña'an ndyucui' lee 'na, ¿ta ca cu'ni cuiyan' na cha' 'in sca nten, si ti lyiji quine 'na cha' nu nga'ni ne'?

52 Mxcuen ne' 'in: ¿Ta na lo'o lca ne' Galilea? Cu'ni quii tsu'hue loo quityi 'in Ndiose lo qui'ya cuinta siyana a ntsu'hui cha' tyo'o sca nu nxiyucui' Ndiose 'in se'en lca Galilea.

53 Rcan' cuinta scaa ne' mdo'o ne' nguiaa ne' se'en ndi'in ne'.

JUAN 8

Cha' 'in ne' cuna'an nducun'

1 Rcan' mdo'o Jesús nguiaa ni se'en nducua qui'ya Olivo.

2 Tlya xca tsan can' mxtucui ni lo nguiten ni ni' lyaa, ña'aan quichen ne' nguio' ti'in ne' se'en nducua ni, lo mdisna ngulu'u ni 'in ne'.

3 Rcan' ne' escriba lo'o ne' fariseo mdiya lo'o ne' 'in sca ne' cuna'an nu nguiten yu'hui lo'o xca ne' qui'yu. Lja nten can' mxtya ne' 'in ne' cuna'an can'.

4 Lo nu juin ne' 'in ni: 'Nu'hui ni nu lca Mistro, ne' cuna'an re nguija lyoo ne' lja nguiten yu'hui ne' lo'o xca ne' qui'yu.

5 Lee nu mxnu scua Moisés ndlo na tñan siyana sca ne' cuna'an nu ngui'ni nguaña'an, 'ni cha' kujui ne' 'in lo'o quee. Ri nii, ¿ña'an ñujuin?

6 Yucui' cuiya' ti ne' si ni ña'an xcuen ni siyana su'hua ne' qui'ya 'in ni. Una Jesús ndi tucua ni lo mdisna nga'an ni lyuu lo'o loo xñi yaa' ni.

7 Siyana ticui' ti loo cha' ndyucui' ne', mditun ni, lo nu juin ni 'in nten can': Nu ndlucua ri' siyana a sca qui'ya nducui, can' nu la nducua la jyi'in quee 'in ne' cuna'an re.

8 Xiya' ndi tucua ni lo nga'an ni lyuu can'.

9 Una bra ngune 'in ne' cha' nu yucui' ni, cui' bra ngüi'ya ne' cuinta siyana nducui ne' qui'ya, cuinta scaa ti ne' mdo'o ne' nguiaa ne' ti sca nu cula lo hasta lo'o nu suhue ti. Xca ti Jesús nguinu tucua ni se'en ndun ne' cuna'an can'.

10 Rcan' mditun Jesús lo na'an ni siyana a tucui 'a nu ndun can', siya na xca ti ne' cuna'an can', lo nu juin ni 'in ne': ¿La ncuu nu nsu'hua qui'ya 'in? ¿Ti ca ngulo tñan siyana caja?

11 Mxcuen ne' cuna'an can': A tucui, Ni X'na hua. Rcan' nu juin Jesús 'in ne': Ni na' a su'huan qui'ya 'in. Quiaa Iya, lo a cu'ni 'a qui'ya.

Jesús Ica ni xaa nu ntsu'hui 'in nten

12 Xiya' mdisna yucui' Jesús lo'o nten can': Na' Ican nu ndaa xaa 'in nten chelyuu. Nu tyucui ndyca'an 'yan a tya'an 'a se'en tla, siyana tya'an can' loo xaa nu ndaa chelyuu.

13 Rcan' nu juin ne' fariseo 'in ni: Ti ca ti ndaa rsuun ña'an ndi'in cha' 'in, can' cha' a sca cuinta ntsu'hui ña'an nu ndyucui'.

14 Mxcuen Jesús: Siya ticuin' ndaan rsuun cha' 'yan, una Ica na cha' nu lñi siyana jlyo ran' la mdo'on lo jlyo ran' la qui'an, una 'huan a jlyo rin' huan la mdo'on lo la qui'an.

15 'Huan n'ni cuiyan' huan cha' lo'o cha' ttaa 'in nten chelyuu, una na' a ngui'nin cuiyan' cha' 'in ni sca tucui.

16 Lo si cu'nin cuiyan' cha' 'in nten, cu'nin 'in na lo'o cha' nu lñi siyana tsi'in scan tin, siya na lo'o Stina Ndiöse, ni nu nga'an tñan 'yan.

17 Ticui' lee 'huan ndyucui' na, si tucua ne' scaña'an ti rsuun taa ne', Ica na cha' nu lñi.

18 Na' ndaan rsuun tsaña'an ndi'in cha' 'yan, cui' nguaña'an Stina Ndiöse, ni nu nga'an tñan 'yan, ndaa ni rsuun ña'an ndi'in cha' 'yan.

19 Rcan' nu juin ne' 'in ni: ¿La ncua Sti? Mxcuen Jesús: Ni 'yan na' lo a ndyu'hui lyoon huan, lo ni 'in Stin. Si ndyu'hui lyoon huan 'yan, lo'o Stin ndyu'hui lyoon huan rcan'.

20 Ndlu'u Jesús cha' re ni' lyaa se'en ndi'ya ne' lomstan, lo a tucui nu msñi 'in ni siyana ti lyiji tiaa braa 'in ni.

Yucui' Jesús siyana quiaa ni se'en nducua Ndiose

21 Xiya' yucui' Jesús lo'o nten can': Na' ntsu'hui cha' tsa'an, lo 'huan tya'an nan huan 'yan, una cajan huan loo qui'ya 'huan. A ca tsaan huan se'en ntsu'hui cha' tsa'an.

22 Scaxca ne' judio mdisna yucui' ne': ¿Ta xtyi ri' cujuu 'in ticuii? ¿Ta can' cha' ndyucui' siyana a ca tsaan na se'en ntsu'hui cha' quiaa?

23 Nu juin Jesús 'in ne': 'Huan ndi'in huan loo chelyuu re, na' mdo'on la ni' Cuaan. Loo chelyuu re mdo'o huan, una na' tsi'i nde mdo'on.

24 Can' cha' yucuin' lo'on huan ntsu'hui cha' cajan huan loo qui'ya 'huan. Si a tsaña'an ri' huan ti ca lcan, loo qui'ya 'huan ntsu'hui cha' cajan huan.

25 Rcan' nu juin ne' 'in ni: Nu'huin, ¿ti ca lca rcan'? Mxcuen Jesús: Cui' ña'an cua yucuin' lo'on huan ti culoo.

26 Quina'an 'a cha' ti ntsu'hui cha' tyucuin' lo'on huan ña'an nu ngui'ni huan. Ni nu nga'an tñan 'yan, lñi ndi'in cha' 'in ni, lo ndyucuin' cha' nu ngune 'yan yucui' ni.

27 Una a ngüi'ya ne' quinta siyana cha' 'in Stina Ndiose ndyucui' ni.

28 Nu juin Jesús 'in ne': Bra jyi'in ca'an huan 'in Ne' Qui'yu nu Mdo'o la ni' Cuaan loo cursi, rcan' ca jylo rin' huan siyana na' lcan ña'an cua yucuin lo'on huan. Ni sca cha' lo a nganin chan' huan 'yan, siya na ndyucuin' cha' nu nga'ni cha'an 'in Stina Ndiose.

29 Ni nu nga'an tñan 'yan ndi'in ni lo'on, lo a mxnu Stina Ndiose 'yan scan tin, siyana lyigaa braa nducuan cha' nu ndyca ri' ni.

30 Bra yucui' ni cha' re quina'an 'a nten yaña'an ri' 'in ni.

Tyo'o laan huan lo'o cha' nu lñi

31 Rcan' nu juin Jesús 'in ne' judio nu yaña'an ri' 'in ni: Si 'huan tyun tsa huan lo'o cha' nu ndyucuin', chin ñi cha' lca huan nu ngui'ni cha'an 'yan,

32 chu'hui lyoon huan cha' nu lñi, lo cha' nu lñi can' culo laa na 'huan.

33 Mxcuen ne' 'in ni: Huare' lca hua nten cuityi 'in Abraham, lo ni siya a lyiji ca hua msu 'in xca tucui lo'o juersa, ¿ni cha' ndyucui' siyana ntsu'hui cha' tyo'o laa hua?

34 Rcan' mxcuen Jesús 'in ne': Nu chin ñi tyucuin' lo'on huan, lyigaa nu ngui'ni qui'ya, msu 'in qui'ya lca can'.

35 Sca msu a ca quinu lo'o x'na tsa tyucui braa, una nu lca sñe' x'na can', tsa tyucui braa ntsu'hui cha' quinu lo'o sti.

36 Na' Sñe' Ndiose culo laan 'huan, nu chin ñi ca tyo'o laan huan rcan'.

37 Na' jlyo ran' siyana lcan huan nten cuityi 'in Abraham, una ndyca rin' huan cujuin huan 'yan, siyana a ndyucuan xu'huen huan cha' nu ndyucuin'.

38 Na' ndyucuin' tsaña'an cha' nu na'an tloon se'en nducua Stina Ndiose, una 'huan ngui'ni huan cha' nu ndyucui' sti huan.

Cha' 'in nu nguiaa tsu' 'in ne' xña'an

39 Mxcuen ne' 'in ni: Abraham lca nu ncuca nten cula 'hua. Nu juin Jesús 'in ne': Si na lcan huan sñe' Abraham, cui' tñan nu nga'ni Abraham cu'ni huan rcan'.

40 Una nde ndyca rin' huan cujuin huan 'yan, cui' nu ndyucui' cha' nu lñi tsaña'an nu ngune 'in yucui' Ndiose. Abraham a nga'ni nguaña'an.

41 Una 'huan ngui'ni huan tñan nu ngui'ni stin huan. Rcan' nu juin ne' 'in ni: Huare' tsi'i ña'an nu ti lca sti hua, siyana scati Ndiose lca sti hua.

42 Mxcuen Jesús 'in ne': Si na Ndiose lca stin huan, tsu'hue ntsu'hui tieen huan lo'on, siyana na' mdo'on se'en nducua Ndiose lo mdiyaan re, una tsi'i lo'o cha' cuiya' nu 'yan tin, siya na lo'o cha' cuiya' 'in ni nu nga'an tñan 'yan.

43 ¿Ni cha' a ndi'yan huan cuinta cha' nu ndyucuin'? Cui' siyana a ndyca rin' huan tyucuan xu'hue huan 'yan.

44 'Huan nguiaan huan tsu' 'in ne' xña'an nu lca stin huan, lo nguia ndyca'an huan ña'an nu ngui'ni can'. Ti culoo lca can' nu ndujui nten, a ndun can' loo cha' nu lñi siyana a lñi ndi'in cha' 'in. La' ña'an ndyucui' can' cha' cuiñi siyana lca nu cuiñi, yucui' ca sti cha' cuiñi.

45 Na' siyana ndyucuin' cha' nu lñi, can' cha' a nguiaña'an rin' huan 'yan.

46 ¿Ti ca tyucui' siyana nducuin qui'ya? Si na ndyucuin' cha' nu lñi, ¿ni cha' a nguiaña'an rin' huan 'yan?

47 Nu nguiaa tsu' 'in Ndiose nee 'in cha' 'in Ndiose, can' cha' a nee 'huan cha' re siyana a nguiaa huan tsu' 'in Ndiose.

Bra ti lyiji tyi'in Abraham cua ndi'in Crixtu

48 Rcan' mxcuen ne' judio 'in ni: Cui' ña'an cua yucui' hua lo'o siyana lca ne' Samaria, lo ntsu'hui cui'in xña'an 'in.

49 Mxcuen Jesús: A ntsu'hui cui'in xña'an 'yan, ngui'nin tnun 'in Stin, una 'huan nxcuan tloon huan 'yan.

50 Ni a ndyca ran' scuen cuaan 'yan ticuiin', una xca tucui nscuen cuaan 'yan, can' nu cu'ni cuiya' cha' 'yan.

51 Nu chin ñi tyucuin' lo'on huan, nu xu'hua se'en cha' nu ndyucuin', a ntsu'hui cha' caja can'.

52 Rcan' nu juin ne' judio 'in ni: Ri nii ngüi'ya hua cuinta siyana ntsu'hui cui'in xña'an 'in. Abraham ngujui, cui' nguaña'an ngujui lyigaa la ña'an nu mxiyucui' Ndiose 'in, lo nu'huin ndyucui': Nu xu'hua se'en cha' nu ndyucuin', a ntsu'hui cha' caja can'.

53 ¿Ta ndun loo la nu'huin que 'in Abraham nu ncua nten cula 'na? Ngujui lo ngujui lyigaa la ña'an nu mxiyucui' Ndiose 'in, lo nu'huin, ¿ti ca lca ndlucua ri'?

54 Mxcuen Jesús: Si na' scuen cuaan 'yan ticuiin', a sca cuinta ntsu'hui, una ni nu lca Stin, can' nu nscuen cuaan 'yan, cui' ni nu ndyucui' huan lca Ndiose 'huan.

55 'Huan a ntsu'hui lyoon huan 'in ni, una na' ndyu'hui lyoon 'in ni. Si tyucuin' a ntsu'hui lyoon 'in ni, lcan sca nu cuiñi tsaña'an ndi'in cha' 'huan. Una na' ndyu'hui lyoon 'in ni lo nsu'hua se'en cha' nu ndyucui' ni.

56 Abraham nu ncua nten cula 'huan, tsu'hue yu'hui tiee bra yna cha' siyana ntsu'hui cha' caan, na'an cha' can' ncua tsu'hue lca tiee.

57 Rcan' nu juin ne' judio 'in ni: Ni tu'hua tyii yjan a lyiji chu'hui, lo ndyucui' siyana cua na'an 'in Abraham.

58 Nu juin Jesús 'in ne': Nu chin ñi tyucuin' lo'on huan, ti lyiji tyi'in Abraham lo na' cua ndi'in.

59 Rcan' msñi ne' quee siyana jyi'in ne' 'in Jesús, una yu'hui catsi' ni lo mdyo'o ni ni' lyaa can', mdijin ni lja nten can' nguiaa ni.

JUAN 9

Msla Jesús quiloo sca nu cuityin'

1 Tucuiin se'en mdijin Jesús, na'an ni nducua sca cua ña'an cuityin' ti bra ngula.

2 Ta'a nda'an ni nganicha' 'in ni: Rabí, ¿ti ca nducui qui'ya, nu nde ta ne' cula 'in, ni cha' cua lca cuityin' bra mdiyaan chelyuu?

3 Mxcuen Jesús: Tsi'i na,ni ne' cula 'in a nducui ne' qui'ya, siyana ca tycan' ña'an cha' nu tnu cu'ni Ndiose lo'o.

4 'Ni ca cha' cu'nin tñan 'in ni nu nga'an tñan 'yan lja nu ti ndijyi braa, siyana si cua ngüi'ya tla a tucui 'a nu cu'ni tñan.

5 Lja nu ti ndi'in loo chelyuu re, na' lcan nu ndaa xaa 'in nten chelyuu.

6 Ña'an mdyi yucui' ni cha' re ngun siye' ni lyuu, nga'ni ni chin' ngutsu' lo'o tyi'a siye' ni, lo mxta'an ni 'in na quiloo nu cuityin' can',

7 lo nu juin ni 'in: Ya scui tyi'a tloo ni' plyaa Siloé cua, (cha' re ndyca ri' na tyucui' na: Nu nga'an tñan ne' 'in). Rcan' ya yjcui tyi'a tloo, lo cua nguila na 'in bra mxtucui.

8 Tsalca ta'a nducua ni, lo'o nu jlyo ri' siyana ncua sca nu cuityin', ndyucui' ne': ¿Ta tsi'i nde lca nu cuityin' nu ndyucua njñan lomstan lyigaa braa?

9 Ntsu'hui nu ndyucui': Cui'. Ntsu'hui xca nu ndyucui': Na tyucua ña'an ti. Ticuii' mxcuen 'in ne': Na' lcan.

10 Nganicha' ne' 'in: ¿Lo ni ña'an ra ncua nguila quiloo?

11 Mxcuen 'in ne': Cui' nu naa Jesús nga'ni chu'hue chin' ngutsu', mxta'an 'in na quilon, lo nu juin 'yan: Ya yjcui tyi'a tloo se'en lca Siloé cua. Cui' braa ya'an mscuin tyi'a tloon, lo ncua tycan' 'yan.

12 Rcan' nu juin ne' 'in: ¿La ntsu'hui nii? Mxcuen 'in ne': A jlyo ran'.

Nganicha' ne' fariseo 'in nu ncua cuityin' can'

13 Ya lo'o ne' 'in nu ncua cuityin' can' tloo ne' fariseo.

14 Lca na tsan nu ntxtñan' ne' judio bra nga'ni chu'hue Jesús ngutsu' can', lo nga'ni ni cha' nguila quiloo.

15 Ticui' nguaña'an nganicha' ne' fariseo 'in si ni ña'an ncuanguila quiloo. Lo nu juin 'in ne': Chin' ngutsu' mxta'an quiloon, mji'an 'in na, lo ri nii tyacan' 'yan.

16 Rcan' mdisna yucui' ne' fariseo: nu cua a mdo'o se'en nducua Ndiose siyana a nchu'hua se'en tsan nu nxtñan' na. Ntsu'hui xca nu ndyucui': ¿Una ni ña'an cu'ni cha' nu tnu si na lca nten qui'ya chelyuu? Lo a ncu'a 'a ca sca cha' ti 'in ne' squi'ya ni.

17 Xiya' nganicha' ne' 'in' nu ncu'a cuityin' can': ¿Ni ña'an ngulucua ri' lo'o nu msla quiloo? Mxcuen 'in ne': nu nxiyucui' Ndiose 'in lca.

18 Una a yaña'an ri' ne' siyana ncu'a sca nu cuityin' lo ri nii nguila quiloo. Can' cha' nga'ni ne' cha' yaan ne' cula 'in,

19 lo nganicha' ne' 'in: ¿Ta sñe' huan lca re? ¿Ta chin ñi siyana cua ña'an cuityin' bra mdiyaan chelyuu? ¿Ni ña'an ncuanguila quiloo?

20 Ne' cula 'in mxcuen 'in ne': Jlyo ri' hua siyana sñe' hua lca, lo jlyo ri' hua siyana cua ña'an cuityin' bra ngula,

21 una tsaña'an nguila quiloo, a ndi'ya hua cuinta lo ni a jlyo ri' hua ti ca nu msla quiloo, una cua cula, tca cunichan' huan 'in lo cui' quitsa' huan.

22 Yucui' ne' nguaña'an siyana nguitsen ne' tloo ne' judio, siyana cua nga'ni cuiya' ne' cha', si ntsu'hui nu tyucui' siyana Jesús lca ni nu mdo'o hui ca 'in Ndiose, cui' bra culo ne' 'in can' se'en nguio' ti'in ne'.

23 Can' cha' nu juin ne' cula 'in: cua cula, tca cunichan' huan 'in.

24 Xiya' mxi'ya ne' 'in ne' nu ncu'a cuityin' can' lo nu juin ne' 'in: Tyaa xu'hue 'in Ndiose siya cha' re, huare' jlyo ri' hua siyana cua lca nten qui'ya chelyuu.

25 Rcan' mxcuen can': A jlyo ran' si ta lca nten qui'ya chelyuu, scati cha' nu jlyo ran' siyana ncu'an sca nu cuityin' lo ri nii tyacan' 'yan.

26 Xiya' nganicha' ne' 'in: ¿Ni ña'an nga'ni lo'o? ¿Ni ña'an msla quiloo?

27 Mxcuen 'in ne': cua yucuin' lo'on huan, una a n'ni cuinta huan cha' nu ndyucuin'. ¿Ni cha' ndyca rin' huan quitsan' 'huan xiya', ta na lo'on huan lca tieen huan tyucui tyca'an huan 'in ne'?

28 Ndyucuen tique' ne' lo'o lo nu juin ne': Nu'huin lca nu ngui'ni cha'an 'in ne' cua, huare' ngui'ni cha'an hua cha' 'in Moisé.

29 Jlyo ri' hua siyana Ndiose lca nu yucui' lo'o Moisé, una cua a jlyo ri' hua la mdo'o.

30 Rcan' mxcen: Nduhue 'a ran' cha' re siyana a jlyo rin' huan la mdo'o, lo cui' msla quiloon.

31 Cua jlyo rin' na siyana sca nten qui'ya chelyuu a n'ni cuinta Ndiose cha' nu nñan can', una sca nten nu n'ni tnu 'in ni lo nducua cha' 'in ni, can' nu n'ni cuinta ni cha' nu ndyucui'.

32 Ni siya' a lyiji quine cha' ta nde'en nu cua msla quiloo sca nu cua ña'an cuityin' ti bra ngula.

33 Si na a mdo'o se'en nducua Ndiose, ni sca cha' lo a ca cu'ni.

34 Mxcuen ne' 'in: Nu'huin nu cua lca nducui qui'ya' ti bra ngula, ¿lo' ri nii ndlucua ri' culu'u 'hua? Cui' braa ngulo ne' 'in nde chun' na'an.

Cha' 'in nu cuityin' lo'o cha' 'in Ndiose

35 Ynan Jesús cha' siyana cua ngulo ne' 'in nde chun' na'an, lo bra nguija lyoo ni 'in nu juin ni: ¿Ta nguiaña'an ri' 'in Sñe' Ndiose?

36 Mxcuen: Quitsa' 'yan cha' ti ca lca can', lo tsaña'an ran' 'in ni.

37 Nu juin Jesús 'in: cua ndyu'huil lyoo 'in can' siyana cui' ni ta'a ndyucui' ri nii.

38 Nu juin 'in ni: Ni X'na hua, nguiaña'an ran' 'in, rcan' nga'ni tnu 'in ni.

39 Lo nu juin Jesús: Na' mdiyaan loo chelyuu re siyana cu'nin cuiyan' cha' 'in nten, siyana nu a tyacan' 'in quila xaa quiloo, lo nu tyacan' 'in nde quinu cuityin'.

40 Bra ngune 'in ne' fariseo cha' nu yucui' Jesús, nu juin ne' 'in ni: ¿Ta lo'o huare' cuityin' hua?

41 Mxcuen Jesús 'in ne': Si a cuityin' huan a nducuin huan qui'ya, una ri nii siyana ndyucui' huan tyacan' 'huan, can' cha' nducuin huan qui'ya.

JUAN 10

Yucui' Jesús cha' 'in slya'

1 Nu chin ñi tyucuin' lo'on huan, sca nu a nguiten nde tulo'o 'in slya', siya na ndyo'o cuaan nde tu lo'o, can' nu nducun' lo cuna.

2 Una nu nguiten nde tulo'o, can' nu ntsu'huil cuinta 'in slya' can'.

3 Nu ndun tulo'o can', cui' bra nsla 'in na bra ndiyaa nu na'an seen slya' can', lo slya' can' ne 'in 'in bra ndyucui', cuinta scaa 'in ndlo naa 'in 'in, lo ndya'an lo'o 'in 'in se'en nan ycu 'in.

4 Bra cua mdo'o slya' 'in ne' ndyucua loo loo 'in, lo ndyucui ndyca'an 'in 'in siyana ndyu'hui lyoo 'in ña'an tyi'i ndyucui'.

5 Una a ndyucui ndyca'an 'in 'in nten nu a ntsu'hui lyoo 'in, cui' nu nde nxnan 'in siyana a ntsu'hui lyoo 'in ña'an tyi'i ndyucui' can'.

6 Nde cha' nu mxtyaa Jesús 'in ne', una a ngüi'ya ne' cuinta ni cha' lca na.

Jesús lca ni nu na'an seen slya'

7 Xiya' yucui' Jesús: Nu chin ñi tyucuin' lo'on huan, na' lcan tulo'o se'en nguiten slya'.

8 Lyigaa nu yaan bra ti lyiji caan na', can' nu nducun' lo cuna, una slya' can' a nga'ni cuinta 'in cha' nu yucui' can'.

9 Na' lcan tulo'o can', nu sten 'in na lo'o cuinta 'yan, can' nu tyo'o laa, tsa nan ycu, lo ticui' can' quila xiya'.

10 Nu cuna ljian siyana cujui, cuijlyo lo cu'ni cuna. Una na' ljian siyana caja chelyuu 'huan, sca chelyuu nu cha'an yu'huin huan lo'o.

11 Na' lcan nu tsu'hue ña'an seen slya', lo nu tsu'hue ña'an seen slya' can' nu ndyaa carsya 'in squi'ya 'in.

12 Una msu siyana a lca x'na 'in, bra ña'an ljian sca 'ni yla, nde nxnan yu'hui lo nxnu ti'in slya' can', lo 'ni yla can' n'ni lyo'o 'in 'in, lo ña'an tucuiin ti nan 'in rcan'.

13 Msu can' nxnan siyana msu ti lca, can' cha' a nduhue ri' nxnu ti'in slya' can'.

14 Na' lcan nu tsu'hue ña'an seen slya', ndyu'hui lyoon slya' 'yan, lo slya' can' ndyu'hui lyoo 'yan,

15 tsaña'an ndyu'hui lyoo Stina Ndiöse 'yan, lo na' ndyu'hui lyoon 'in ni, nu hasta ndyaan carsya 'yan squi'ya 'in.

16 A cuinta ndi'in xca lta slya' 'yan nu a ntsu'hui ni' lyo'o re, lo'o can' ntsu'hui cha' quian 'yan, lo cu'ni cuinta cha' nu tyucuin'. Sca ni' lyo'o ti chu'hui 'in lyigaa 'in, lo scati nu ña'an seen 'in 'in.

17 Can' cha' tsu'hue 'a ntsu'hui tiee Stina Ndiöse lo'on, siyana hasta lo'o chelyuu 'yan ndyaan siyana ca tyucuan 'in na xiya'.

18 A tucui nu ca tyucuan chelyuu 'yan, siya na ticuiin' ndyaan 'in na. Ndia cha' cuiya' 'yan tyaan 'in na, lo ndia cha' cuiya' 'yan tyucuan 'in na xiya'. Nde cha' cuiya' nu mdaa Stin 'yan.

19 Ne' judio can', ticui' ti ña'an a ncuca 'a ca sca cha' ti 'in ne' siya cha' nu yucui' Jesús.

20 Quina'an nu ndyucui': Cui'in xña'an ntsu'hui 'in re, can' cha' lucu. ¿Ni cha' nee 'huan cha' nu ndyucui'?

21 Ntsu'hui xca nu ndyucui': Una sca nu ntsu'hui cui'in xña'an 'in a ndyucui' can' tsaña'an ndyucui' nu nde. ¿Ta ca 'in cui'in xña'an sla quiloo sca nu cuityin'?

Mscuan tloo ne' judio 'in Jesús

22 Lja rcan' ndyca ta'a 'in laa nu nducua quichen Jerusalén, lo lca na tsan nu tlya'.

23 Jesús mxtucui ni ni' lyaa se'en nguia' tucui tulaa nu naa Salomón.

24 Msu'hua lo'o ne' judio 'in ni lo nu juin ne': ¿Ni snu braa tya'an lo'o hua lo'o cha' tucua ri' re? Si na cui' lca Crixtu, siya' ti quitsa' 'hua.

25 Mxcuen Jesús 'in ne': Cua yucuin' lo'on huan lo a nguiaña'an rin' huan 'yan. Ticuii' tñan nu ngui'nin lo'o cha' cuiya' 'in Stin ndaa na rsuun ti ca lcan.

26 Una 'huan a nguiaña'an rin' huan siyana a lcan huan slya' 'yan, cui' tsaña'an nu cua yucuin' lo'on huan.

27 Tsalca slya' 'yan ne 'in cha' nu ndyucuin', lo ndyu'hui lyoon 'in 'in, lo ndyucui ndyca'an 'in 'yan.

28 Na' ndaan chelyuu nu a tsatii 'a 'in 'in, lo a ntsu'hui cha' tyucuna' carsya 'in 'in, ni a tucui nu ca quilyoo 'in 'in tuya'an'.

29 Stin, ni nu mdyaa 'in 'in 'yan, scati ni ndun loo la ti, lo a tucui nu tca quilyoo 'in 'in tuyaa' ni.

30 Na' lo'o Stina Ndiose scati lca hua.

31 Xiya' msñi ne' judio quee nu jyi'in ne' 'in ni.

32 Lo nu juin Jesús 'in ne': quina'an tñan tsu'hue cua nga'nin tloon huan lo'o cha' cuiya' 'in Stin. ¿Siya cha' can' ndyca rin' huan jyi'in huan quee 'yan?

33 Rcan' mxcuen ne' judio 'in ni: Tsi'i squi'ya tñan tsu'hue can' jyi'in hua quee 'in, siyana ndyucui' ca'an 'in Ndiose, nu'huin lca nten chelyuu lo ndyucui' siyana lca Ndiose.

34 Mxcuen Jesús 'in ne': ¿Ta a nguinu scua sca cha' loo lee 'huan: —Na' cua yucuin' siyana ndiose lcan huan?—

35 Si Ndiose nu juin ni siyana ndiose lca nu msñi cuinta cha' 'in ni, (lo' jlyo rin' na siyana cha' nu nguinu scua can' a ca catsa ti'in na),

36 ¿lo ña'an ra ñujuin huan cha' 'in nu cua ngulosuhui ca Stina Ndiose, lo nga'an tñan ni 'in yaan loo chelyuu re? Ndyucuin' huan siyana yucuin' ca'an 'in Ndiose bra yucuin': Sñe' Ndiose lcan.

37 Si tsi'i tñan 'in Stin ngui'nin, a na jo'o tsaña'an rin' huan 'yan.

38 Una si ngui'nin 'in na, nisiya a tsaña'an rin' huan 'yan, una tsaña'an ri' huan lo'o tñan nu ngui'nin, lo ca jylo rin' huan lo tsaña'an rin' huan siyana sca cha' ti 'yan lo'o Stina Ndiose.

39 Xiya' ncu a ri' ne' cha' quinu Jesús, una mdo'o ni tuyaa' ne'.

40 Nguiaa ni xiya' xca tsu' tycu tlyu Jordán, se'en nu mducua tya Xuhua 'in nten ti culoo. Can' nguinu ni sti'i ti.

41 Quina'an 'a nten ndian ne' se'en nda'an ni, lo ndyucui' ne': Chin' ñi siyana Xuhua ni sca cha' nu tnu lo a nga'ni, una lyigaa cha' nu yucui' cha' 'in ne' re, cha' chin' ñi lca na.

42 Quina'an 'a nten yaña'an ri' 'in Jesús se'en can'.

JUAN 11

Bra ngujui Lázaro

1 Cha' nu ncu a quichen Betania ncu a ti' sca nu naa Lázaro, cui' quichen tyi María lo'o Marta ta'a ngula.

2 (María ta'a ngula Lázaro nu ncu a ti' can', lca nu msu'hua tyi'a txi 'in Ni X'na na, lo mxtyi quiya' ni lo'o quichan' que.)

3 Tyucuaa ne' cuna'an can' msu'hua rsuun 'in Jesús, lo ndyucui' ne': Ni X'na hua, ta'a tsu'hue ntsu'hui, ri nii ntsucua ti'i.

4 Bra ngune 'in Jesús cha' re, nu juin ni: Tsi'i quicha ntsu'hui cha' cujui 'in lca na, siyana ca tycan' ña'an cha' cuiya' 'in Ndiose lo caja nu cu'ni tnu 'in Sñe' ni.

5 Marta lo'o nu cuna'an ta'a, lo'o Lázaro lca ta'a tsu'hue Jesús.

6 Bra yna ni cha' siyana nu ti'i, ti nguinu la ni tyucua tsan se'en can'.

7 Rcan' nu juin ni 'in ta'a nda'an ni: Tsaan na xiya' se'en lca Judea.

8 Mxcuen ta'a nda'an ni 'in ni: Rabí, a tyun tsan ncuá ri' ne' judío jyi'in ne' quee 'in, lo ri nii ndyca ri' tsaá xiya'.

9 Mxcuen Jesús 'in ne': ¿Ta tsi'i tityucua braa ndyca sca tsan? Tsalca nu nda'an titsan, a ntsu'hui cha' tyucua quee quiya' can' siyana nda'an loo xaa.

10 Una nu nda'an tla, ndyucua quee quiya' can' siyana a nda'an loo xaa.

11 Bra mdyi yucui' ni cha' re, xiya' nu juin ni 'in ne': ta'a tsu'huen na Lázaro laja', una tsan xtucuin 'in.

12 Rcan' mxcuen ta'a nda'an ni: Ni X'na hua, si na lja' ti quila juersa 'in.

13 Jesús ndyucui' ni cha' re siyana ngujui Lázaro, una ta'a nda'an ni ngulucua ri' siyana lja' ti.

14 La rcan' ngüitsa' Jesús 'in ne': Lázaro cua ngujui,

15 lo squi'yan huan tsu'hue ntsu'hui tieen siyana a nda'an la cua, siyana tsaña'an rin' huan 'yan. Tsaan na se'en su.

16 Rcan' Tuma, nu ndyucui' ne' lo'o lca Dídimo, nu juin 'in lyigaa la ña'an ta'a nda'an: Tsaan na lo tsatlyu cajan na lo'o ni la cua.

Jesús nga'ni ni cha' ndyo'o qui'u nten

17 Bra mdiyaa Jesús can' yna ni cha' siyana cua nguiaa jacua tsan ngutsi' Lázaro.

18 Quichen Betania, lcui' ti nguinu na se'en lca quichen Jerusalén, sa ntsu'hui lyoo sna ti kilometro.

19 Quina'an 'a ne' judío mdiyaa ne' se'en ndi'in Marta lo'o María, siyana taa ne' cha' tnu tiee 'in siyana ngujui ta'a ngula.

20 Bra yna Marta cha' siyana cua ljian Jesús, mdo'o ya te'en 'in ni, una María can' nguinu nde na'an.

21 Lo nu juin Marta 'in Jesús: Ni X'na hua, si nu'huin ndi'in lo'o huan re, lo a caja ta'a hua.

22 Una jlyo ran' siyana lyigaa cha' nu njñan 'in Ndiöse nxcuen ni 'in.

23 Nu juin Jesús: Ta'a ngula ntsu'hui cha' tyo'o qui'u.

24 Mxcuen Marta can' 'in ni: cua jlyo ran' siyana ntsu'hui cha' tyo'o qui'u, una la bra tsatii cha' nu ndyca loo chelyuu re.

25 Nu juin Jesús 'in ne': Na' lcan nu n'ni cha' ndyo'o qui'u nten, na' lcan chelyuu 'in ne', lo nu nguiaña'an ri' 'yan, tyo'o qui'u can' nisiya cua ngujui.

26 Lyigaa nu lu'u lo nguia tsaña'an ri' 'yan, a caja 'a can'. ¿Ta nguiaña'an ri' cha' re?

27 Lo nu juin 'in ni: Chin' ñi, Ni X'na hua, nguiaña'an ran' siyana lca ni nu lca Crixtu, cui' Sñe' Ndiose nu mdiyaan loo chelyuu re.

Ynan Jesús tucuaa 'in Lázaro

28 Bra mdyi yucui' Marta cha' can', mxtucui nde se'en ndi'in nguia yitsa' buna ti 'in María ta'a ngula, lo ñujuin Cua ndun ni nu lca Mistro lo nxi'ya ni 'in tsa.

29 Bra yna cha' can', cui' bra mdo'o nguiaa se'en ndun ni.

30 Jesús a lyiji sten ni loo quichen, ti ndun ni se'en ya te'en Marta 'in ni.

31 Ne' judio nu mdiyaa se'en ndi'in María siyana taa cha' tnu tiee 'in, bra na'an ne' siyana ndla mdo'o nguiaa, ngutucui ndyca'an ne' 'in lo ndyucui' ne': Cui' la tucuaa nguia yna ri nii.

32 Mdiyaa María se'en ndun Jesús, cui' bra mdyi'ya xtyin' tloo ni bra na'an 'in ni, lo nu juin 'in ni: Ni X'na hua, si nu'huin ndi'in lo'o hua re, lo a caja ta'a hua.

33 Bra na'an Jesús siyana nguinan, a cuinta nguinan ne' judio nu mdiya ndyca'an 'in, lo'o ni ngüi'ya tu'hua tiee ni siyana ti'i ntsu'hui tiee ni.

34 Lo nu juin ni: ¿La ngutsin' huan 'in? Nu juin ne' 'in ni: Ni X'na hua, caan nde re lo ña'an se'en ngutsi'.

35 Lo yna Jesús.

36 Ndyucui' ne' judio: Ña'aan, snu ña'an ti'i ntsu'hui tiee ni lo'o.

37 Ntsu'hui nu ndyucui': Si msla quiloo nu cuityin' can', ¿ni cha' a nga'ni cha' siyana a caja Lázaro?

Bra mdyo'o qui'u Lázaro

38 Xiya' ngüi'ya tucu'hua tiee Jesús, lo mdiyaa ni tucuaa can'. Se'en ngutsi' ne' 'in lca na sca tuquee, lo ndyucun na lo'o sca quee tlyu.

39 Nu juin Jesús: Lyoon huan quee cua. Marta ta'a ngula nu ngujui can' nu juin 'in ni: Ni X'na hua, cua nxcua tyi'i siyana cua nguiaa jacua tsan ngutsi'.

40 Mxcuen Jesús 'in: ¿Ta tsi'i can' cha' yucuin' Si nguiaña'an ri', lo ña'an cha' cuiya' 'in Ndiose?

41 Rcan' ngulo ntan ne' quee nu ndyucun tucuaa se'en su nu ngujui can'. Mscuen Jesús tloo ni lo nu juin ni: Stina Ndiose, tyaan xu'hue 'in siyana ngune 'in cha' nu yucuin' lo'o.

42 Na' jlyo ran' siyana lyigaa braa ne 'in cha' nu ndyucuin', una squi'ya nten quina'an ndi'in re yucuin' nguiaña'an, siyana tsaña'an ri' ne' cha' cui' nga'an tñan 'yan.

43 Bra mdyi yucui' ni cha' re yucui' cueen ni: Lázaro, tyo'o nde chun'.

44 Nu ngujui can' mdyo'o ña'an ti nguixen te' lo'o yaa' lo'o quiya', a cuinta lo'o tloo ngxen xca te'. Nu juin Jesús 'in ne': Xtin' huan 'in lo quiaa.

Nga'ni cuiya' ne' cha' kujui ne' 'in Jesús

45 Rcan' quina'an 'a ne' judio nu ta'a mdiyaa María, bra na'an ne' cha' nu nga'ni Jesús yaña'an ri' ne' 'in ni.

46 Una ntsu'hui nu ya ngüitsa' 'in ne' fariseo ña'an nga'ni Jesús.

47 Rcan' lyigaa nu ndlo ca tñan ni' lyaa, tsatlyu lo'o ne' fariseo mxo' ti'in ta'a ne' siyana cu'ni cuiya' ne' cha', lo ndyucui' ne': ¿Ni ña'an cu'ni na lo'o nu cua siyana quina'an 'a cha' tnu ngui'ni?

48 Si a tyucui ndijin na lo'o ña'an ngui'ni, ña'aaan quichen re tsaña'an ri' 'in, chen nducui caan ne' romano lo cuijlyo ne' se'en n'ni tnu na 'in Ndiose tsatlyu lo'o quichen re.

49 Rcan' mdo'o yucui' sca nu naa Caifás, lo cui' yjan can' lca nu ndlo ca tñan ni' lyaa, lo nu juin: 'Huan ni sca cha' lo a jlyo ri' huan,

50 ni a ndi'ya huan cuinta siyana tsu'hue lati caja scati ne' qui'yu squi'ya quichen, lo tsi'i nu jlyo ña'aaan nten re.

51 A yucui' cha' can' lo'o cha' tiaa nu 'in ti, siyana yjan can' lca nu ndlo ca tñan ni' lyaa, can' cha' mxiyucui' Ndiose 'in siyana Jesús ntsu'hui cha' caja ni loo ña'aaan nten quichen.

52 Tsi'i tsaloo ti siyana caja ni squi'ya quichen, siyana xo' ti'in ta'a lyigaa sñe' Ndiose nu ndi'in sa tyucui chelyuu, lo tsatlyu ca sca cha' ti 'in ne'.

53 Ti rcan' cua lca tiee ne' kujui ne' 'in Jesús.

54 Can' cha' Jesús a mda'an yla 'a ni lja ne' judio, siya na mdo'o tsu' ni lo mdiyaa ni sca quichen naa Efraín nu ndi'in lucui' ti sca se'en bityi, can' nguinu ni lo'o ta'a nda'an ni.

55 Cua ndyucui lucui' cha' ca ta'a Pascua nu n'ni tnu ne' judio, lo quina'an 'a nten mdo'o ne' scaxca quichen, lo mdiyaa ne' Jerusalén siyana suhui ne' 'in ne' lja nu ti lyiji tisna ta'a Pascua.

56 Nan ne' 'in Jesús, lo ne' nicha' ta'a ne' se'en nguio' ti'in ne' ni' lyaa can': ¿Ni ña'an ñujuin huan, ta caan can' ta'a ri nii?

57 Lyigaa nu ndlo ca tñan ni' lyaa lo'o ne' fariseo, cua ndi'in tiaa ne' sca cha' ti 'in ne' siyana si ntsu'hui nu ña'an 'in Jesús, cui' bra quitsa' 'in ne' siyana quinu ni.

JUAN 12

Mslu tucua María tyi'a txi quiya' Jesús

1 Ti lyiji xcua tsan nu ntsu'hui cha' ca ta'a Pascua, yaa Jesús quichen Betania se'en ndi'in Lázaro, cui' nu ngujui can' lo nga'ni ni cha' mdyo'o qui'u.

2 Can' nga'ni chu'hue ne' na nu cu siin ni. Marta msu'hua na loo misa, lo Lázaro lca sca nu ta'a nducua ni loo misa can'.

3 Rcan' María msñi sca te'en tyi'a txi nu sa tean' litro, nu xcui' nardo, lo quina'an 'a ntsu'hui lyoo na, mslu tucua 'in na chun' quiya' Jesús, lo mxtyi 'in na lo'o quichan' que, mtsa'an yu'hui tyi'i na ña'an can'.

4 Sca ta'a nda'an ni, cui' Juda Iscariote sñe' Simun, nu ntsu'hui cha' tyaa 'in ni, nu juin 'in ni:

5 ¿Ni cha' a ncua quiya' tyi'a txi re lo caja tñi nu n'ni ne' cana sna cientu tsan, lo quitsa na 'in nu ti'i?

6 Yucui' cha' re, una tsi'i siyana ntsu'hui yuhue ri' 'in nu ti'i, siyana lca sca nu cuna. Lyi'ya cuinta tñi 'in ta'a nda'an ni, lo nxñi su'hua 'in na.

7 Rcan' nu juin Jesús 'in: A tyucui ndijin lo'o ña'an nu ngui'ni ne' re, mxu'hua se'en ne' 'in na siyana cui' tñan cu'ni na tsan nu ntsu'hui cha' quitsin'.

8 Nu ti'i lyigaa braa ndi'in can' lo'on huan, una na' tsi'i lyigaa braa ña'an huan 'yan.

Nga'ni cuiya' ne' cha' kujui ne' 'in Lázaro

9 Quina'an 'a ne' judio yna ne' cha' siyana can' ndi'in Jesús, cui' braa mdiyaa ne' una tsi'i tsaloo ti squi'ya Jesús, siyana ndyca ri' ne' ña'an ne' 'in Lázaro, nu ngujui lo mdyo'o qui'u.

10 Una lyigaa nu ndlo ca tñan ni' lyaa 'in ne' judio, nga'ni cuiya' ne' cha' siyana lo'o Lázaro ntsu'hui cha' caja.

11 Siya quina'an 'a ne' judio cua mdo'o tsu' ne' lo yaña'an ri' ne' 'in Jesús.

Bra nguiten Jesús quichen Jerusalén

12 Xca tsan can', nten quina'an nu cua mdiyaa ta'a can', bra yna ne' cha' siyana cua tiyaan Jesús quichen Jerusalén,

13 mdo'o ne' ya te'en ne' 'in ni, lyi'ya ne' lca' yca quiñan, lo ndyucui' ne' cueen: —¡Culo laa 'hua! Tlyu cha' tsu'hue ntsu'hui 'in ni nu llyan lo'o cha' cuiya' 'in Ni X'na na,— ni nu lca Ree 'in ne' Israel.

14 Lo ngujui sca burru cuine' ti mducua Jesús tsaña'an ndyucui' quityi 'in Ndiose:

15 —A cutsen huan, 'huan nu ndi'in quichen Jerusalén, nde cua llyan ni nu lca Ree 'huan, nducua ni chun' sca burru cuine' ti.—

16 Ta'a nda'an ni a ngüi'ya cuinta cha' re, la cua ndyucuen Jesús la ni' cuaan, rcan' mxu'hua ri' cha' nu nga'ni ne' lo'o ni, a cuinta siyana nducua na loo quityi 'in Ndiose.

17 Nten nu na'an tloo bra nga'ni ni cha' mdyo'o qui'u Lázaro tucuaa can', mdaa ne' rsuun cha' nu yato'o,

18 can' cha' quina'an nten ya te'en 'in ni, siyana cua yna ne' cha' ña'an cha' nu tnu nga'ni ni.

19 Una ne' fariseo mdisna yucui' ne': Ña'an huan, ni sca cha' lo a ca cu'ni na siyana ña'aaan quichen ne' nducui ndyca'an 'in.

Ne' griego mda'an nan ne' 'in Jesús

20 Tucua sna ne' griego nu ya ngui'ni tnu ta'a can',

21 mdiyaa ne' se'en ndun Lpe, mdo'o quichen Betsaida se'en lyi'ya loo Galilea, lo mjñan ne' cha' tsu'hue 'in: Ndyca ri' hua ña'an hua 'in Jesús.

22 Rcan' ya yitsa' Lpe can' 'in Ndre, lo tyucuaa yucui' lo'o Jesús.

23 Mxcuen Jesús 'in ne': cua mdiyaa braa scuén cuaan cha' 'in Ne' Qui'yu nu Mdo'o la ni' Cuaan.

24 Nu chin ñi tyucuin' lo'on huan, sca si'yu trigo si a tiu na lyuu, ticui' ti loo scati na, una si tiu na lo tyucua na, quina'an la tyca na.

25 Nu n'ni 'tna chelyuu 'in, tyucuna' can' tiaa braa, una nu a n'ni 'tna 'in, can' nu caja sca chelyuu nu a tsatii 'a 'ni.

26 Si ntsu'hui nu ndyca ri' cu'ni tñan 'yan, tyucui ndyca'an 'yan, lo se'en nu na' tyi'in, can' tyi'in msu 'yan. Tsalca nu cu'ni tñan 'yan, lo'o Stin chu'hui cuinta 'in can'.

Yucui' Jesús siyana ntsu'hui cha' caja ni

27 Ri nii nu'un 'a ri' carsya 'yan, ¿lo ni ña'an tyucuin'? ¿Ta na tyucuin' lo'o Stin, a taa cha' cuiya' tyijin cha' re? ¿Ta tsi'i can' cha' mdiyaan loo chelyuu re siyana tyijin ndi'i?

28 Stina Ndiose, cu'ni cha' ca tycan' ña'an cha' cuiya' 'in. Rcan' ngune yucui' sca nu yucui' la ni' Cuaan: cua ncuca tycan' ña'an cha' cuiya' 'yan, lo xiya' ntsu'hui cha' ca tycan' ña'an na.

29 Nten quina'an can' ngune 'in ne' bra ngujui nu yucui', lo ndyucui' ne' siyana ti'yu ngune. Ntsu'hui xca nu ndyucui' siyana sca angajle yucui' lo'o ni.

30 Mxcuen Jesús 'in ne': Tsi'i cha' 'yan ngujui nu yucui' cua, siya na squi'yan huan lca na.

31 Cua mdiyaa braa nu ntsu'hui cha' ca cuiya' cha' nu ndyca loo chelyuu re, lo caja nu culo tsu' 'in ne' xña'an nu ndlo tñan loo chelyuu re.

32 Bra ntsu'hui cha' xtun ne' 'yan, tsatlyu xi'yan 'in lyigaa nten siyana tyucui ndyca'an ne' 'yan.

33 Lo'o cha' nu yucui' ni re, ngulo scua yla ni ña'an ntsu'hui cha' caja ni.

34 Mxcuen nten can' 'in ni: Huare' cua ngune 'hua ña'an ndyucui' quityi 'in Ndiose siyana ni nu lca Crixtu ntsu'hui cha' tyi'in ni sa tyucui braa. ¿Ni cha' ndyucui' nu'huin siyana Ne' Qui'yu nu Mdo'o la ni' Cuaan ntsu'hui cha' cujui ne' 'in? ¿Ti ca lca Ne' Qui'yu nu Mdo'o la ni' Cuaan?

35 Rcan' nu juin Jesús 'in ne': Sti'i ti ti ndyu'hui xaa 'huan, can' cha' tyucui ndyca'an huan 'in xaa can', ti quee' sa Ntsu'hui qui'ya tla se'en nda'an huan, siyana nu nda'an se'en tla, a jlyo ri' can' la nguiaa.

36 Can' cha' lja nu ti ndyu' hui xaa 'huan tsaña'an rin' huan 'in xaa can', lo nguaña'an can huan sca sñe' nu nda'an loo xaa. Tsa nde cha' nu yucui' Jesús, rcan' mdo'o ni nguiaa ni lo yu' hui catsi' ni 'in ne'.

Tla carsya 'in ne' judio

37 Nisiya lyee la nga'ni ni cha' nu tnu tloo nten can', una a yaña'an ri' ne' 'in ni,

38 siyana ca ña'an cha' nu mxiyucui' Ndiose 'in Isaía bra nu juin: —Ñi X'na hua, ¿ti ca yaña'an ri' cha' nu yucui' hua? ¿Ti ca 'in ngüiilyo scua yla cha' cuiya' 'in, Ni X'na hua—?

39 Can' cha' a ncuá tsaña'an ri' ne' 'in ni, lo nde xca cha' nu yucui' Isaía:

40 —Yato'o mducun ne' tloo ne' siyana a ca tycan' 'in ne', nga'ni tla ne' carsya 'in ne' siyana a qui'ya ne' cuinta, lo si xtucui ne', na' cu'nin tycan 'in ne'.—

41 Isaía yucui' cha' re bra na'an tloo cha' cuiya' 'in ni, lo cui' cha' 'in ni lca nu mda'an yucui'.

42 Nisiya ncuaña'an quina'an nten nu ndun loo lati 'in ne' judio yaña'an ri' 'in ni, una squi'ya ne' fariseo a ngulu'u yla ne' cha' 'in ne', siyana nguitsen ne' caja nu culo 'in ne' se'en nu n'ni tnu ne' 'in Ndiose.

43 Lyee la nducua tloo ne' quinu tsu'hue tiee nten lo'o ne' que 'in Ndiose.

Cha' nu ndyucui' Jesús cu'ni cuiya' cha' 'in nten

44 Cuen yucui' Jesús: Nu nguiaña'an ri' 'yan, tsi'i 'yan na' ti nguiaña'an ri' can', siya na lo'o 'in ni nu nga'an tñan 'yan.

45 Nu cua na'an 'yan, cua na'an 'in ni nu nga'an tñan 'yan.

46 Na' lcan xaa nu cua mdiyaan loo chelyuu re, lo lyigaa nu tsaña'an ri' 'yan, a quinu can' se'en tla.

47 Nu ne 'in cha' nu ndyucuin', lo a nchu'hua se'en 'in na, tsi'in cu'ni cuiyan' cha' 'in can', siyana a ljian cu'nin cuiyan' cha' 'in nten, siyana ljian culon laan 'in ne'.

48 Nu nxcuan tloo 'yan, lo a ndyucuan xu'hue cha' nu ndyucuin', ntsu'hui xca nu cu'ni cuiya' cha' 'in can', cui' cha' nu cua yucuin' lca nu cu'ni cuiya' cha' 'in, bra tsatii cha' nu ndyca loo chelyuu re.

49 Siyana a ndyucuin' lo'o cuinta 'yan, siya na Stina Ndiose, ni nu nga'an tñan 'yan, mdaa ni cha' nu tyucuin' cha' nu culu'un.

50 Jlyo ran' siyana cha' nu ndlo ni tñan 'na lca na chelyuu nu a tsatii 'a, can' cha' lyigaa cha' nu ndyucuin' lca na cha' nu ndlo Stina Ndiose tñan 'yan.

JUAN 13

Mjyi'an Jesús quiya' ta'a mda'an ni

1 Lja nu cua tisna ta'a pascua, Jesús cua jlyo ri' ni siyana cua mdiyaa braa nu ntsu'hui cha' tyo'o ni loo chelyuu re lo quiaa ni se'en nducua Stina Ndiose. Jesús lyee nga'ni ni 'tna 'in nu yaña'an ri' 'in ni lja mdi'in ni loo chelyuu re, lo nguaña'an nga'ni ni hasta mdyo'o ni loo chelyuu.

2 Nducua ndyucu siin ne', lo Juda Iscariote, sñe' Simun, cua mxytaa ne' xña'an cha' ni' carsya 'in siyana tyaa 'in Jesús.

3 Cua jlyo ri' ni siyana tuyaa' ni mxnu Stina Ndiose lyigaa loo cha' cuiya', a cuinta jlyo ri' ni siyana se'en nducua Ndiose mdo'o ni, lo ticui' can' ntsu'hui cha' quiaa ni.

4 Mditun ni se'en nducua ndyucu siin ni, nguloo ni te' tucuin nu lcu' ni, msñi ni sca te' lo mscan' ni 'in na sii' ni.

5 Rcan' msu'hua ni tyi'a sca ni' si'yu, lo mdisna mjyi'an ni quiya' ta'a nda'an ni, mxyti ni 'in na lo'o te' ndycan' sii' ni.

6 Bra mdiyaa ni se'en nducua Simun Tyu, nu juin 'in ni: Ni X'na hua, ¿ta nu'huin jyi'an quiyan'?

7 Mxcuen Jesús 'in: Ña'an ngui'nin ri nii a ndi'ya cuinta, una chun' nde'en ca jlyo ri' cha' re.

8 Tyu can' nu juin 'in ni: Una a nga'an cha' jyi'an quiyan' na'. Mxcuen Jesús 'in: Si a jyi'an quiya' tsi'i sca cha' ti 'na rcan.

9 Nu juin Simun Tyu can': Ni X'na hua, tsi'i quiyan' tin jyi'an rcan', siya na lo'o yaan' lo'o quen jyi'an.

10 Nu juin Jesús 'in: Sca nu cua yta a 'ni 'a cha' ti cata xiya' siyana ña'aan cua luhui, cui' lya quiya' ti can' quiten na. Lo 'huan cua luhuin huan, una tsi'i lyigaan huan.

11 cua jlyo ri' ni ti ca nu ntsu'hui cha' tyaa 'in ni, can' cha' yucui' ni: Tsi'i lyigaan huan luhuin huan.

12 Bra mdyi jyi'an ni quiya' ne', ycu' ni te' tucuin can' 'in ni lo xiya' ndi tucua ni loo misa can', lo nu juin ni: ¿Ta ndi'yan huan cuinta ña'an cha' nu nga'nin lo'on huan?

13 'Huan ndlo naa huan 'yan, Mistro, a cuinta Ni X'na hua, lo chin ñi ña'an nu ndyucuin' huan siyana can' lcan.

14 Si na' lcan X'na huan lo'o Mistro 'huan, lo mji'an quiyan' huan, cui' nguaña'an ntsu'hui cha' jyi'an huan quiya' ta'an huan.

15 Nde cha' nu xtyaan 'huan, siyana cui' ña'an cha' nu nga'nin ri nii, nguaña'an ntsu'hui cha' cu'ni huan.

16 Nu chin ñi tyucuin' lo'on huan, sca msu a ndun loo la can' que 'in x'na, cui' nguaña'an lo'o sca nu ndya'an lo'o rsuun, a ndun loo la can' que 'in nu nga'an tñan 'in.

17 Si ndi'yan huan cuinta cha' re, tsu'hue ca xu'hue huan si tucua huan cha' 'in na.

18 Una a ndyucuin' cha' 'in lyigaan huan, siyana cua jlyo ran' ti lyiji nu cua ngulosuhuin, una cha' re nguinu scua loo quityi 'in Ndiose, lo ndyucui' na: —Nu ndycu quijaxtlya sca se'en ti lo'on, can' nu ndyca ta'a cusuun—.

19 Ti ri nii quitsan' 'huan lja nu ti lyiji tsato'o cha' re, lo bra nu tsato'o na ca jylo rin' huan siyana na' lcan ña'an cua yucuin' lo'on huan.

20 Nu chin ñi tyucuin' lo'on huan, nu tyucuan xu'hue 'in nu ntsu'hui cha' ca'an tñan, 'yan na' tyucuan xu'hue can', lo nu tyucuan xu'hue 'yan, cui' nguaña'an tyucuan xu'hue can' 'in nu nga'an tñan 'yan.

Yucui' Jesús siyana tyaa Juda 'in ni

21 Ña'aan mdyi yucui' Jesús cha' can', ngüi'ya sca tucu'hua tiee ni, rcan' ngüitsa' yla ni 'in ne': Nu chin ñi tyucuin' lo'on huan, scan huan ntsu'hui cha' tyaan huan 'yan.

22 Rcan' ta'a nda'an ni mxna'an tloo ta'a, msu'hua cha' tiee cha' ni ña'an nu ndyucui' ni cha' 'in.

23 Sca ta'a nda'an ni, cui' nu lye ndyu'hui cuiya' ri' ni 'in, nducua lucui' ti sii' Jesús,

24 lo Simun Tyu can' nga'ni yaa' 'in ne' siyana cunicha' 'in Jesús cha' ti ca cha' 'in ndyucui' ni.

25 Can' lucui' la mdiyaa sii' Jesús, lo nu juin 'in ni: Ni X'na hua, ti ca cha' 'in ndyucui'?

26 Mxcuen Jesús: nu taan quijaxtlya nu cuichan' re 'in, can' nu lca. Rcan' ngacha' ni quijaxtlya lo mdaa ni na 'in Juda Iscariote, sñe' Simun.

27 Bra mdyi ycu 'in na, nguiten Ne' xña'an ni' carsya 'in. Rcan' nu juin Jesús 'in: Cu'ni lya cha' nu ntsu'hui tiee cu'ni.

28 Una ni sca ta'a nducua ni a ngüi'ya cuinta ni cha' yucui' ni lo'o nguaña'an.

29 Lo siyana Juda nda'an lo'o cuijyin se'en ntsu'hui tñi, ntsu'hui nu msque' ri' siyana ngulo Jesús tñan 'in tsa si'i na nu cu ne' lja ta'a can', ta taa sca lomstan 'in nu ti'i.

30 Bra mdyi ycu quijaxtlya can', cui' bra mdo'o nguiaa, lo cua ngüi'ya tsu'hue tla rcan'.

Sca cha' nu cui ngulo Jesús tñan 'in ne'

31 Bra cua nguiaa, rcan' nu juin Jesús: cua mdiyaa braa scuen cuaan cha' 'yan, Ne' Qui'yu nu Mdo'o la ni' Cuaan, cui' nguaña'an Ndiose scuen cuaan cha' 'yan.

32 Si squi'yan ndyucuen cuaan cha' 'in Ndiose, cui' nguaña'an scuen cuaan Ndiose cha' 'yan, lo cua ndyucui lucui' cha' cu'ni ni cha' re.

33 Sñen', tichin' 'a braa ti ndi'in lo'on huan. Ntsu'hui cha' qui na huan 'yan, una cui' ña'an cua yucuin' lo'o ne' judio, tyucuin' lo'on huan ri nii: Se'en nu ntsu'hui cha' tsa'an, 'huan a ca tsaan huan.

34 Nde cha' nu cui ti culon tñan 'huan, scaxcan huan chu'hui cha' tsu'hue 'huan. Tsaña'an ntsu'hui cha' tsu'hue 'yan lo'on huan, ncuaña'an chu'hui cha' tsu'hue 'huan.

35 Ndeña'an ca jylo ri' nten siyana ngui'ni cha'an huan 'yan, siyana ntsu'hui cha' tsu'hue 'huan lo'o ta'an huan.

Yucui' Jesús siyana Tyu ntsu'hui cha' xcuan tloo 'in ni

36 Simun Tyu nu juin 'in ni: Ni X'na hua, ¿la tsaa? Mxcuen Jesús 'in: Se'en nu na' tsa'an, a ca tyucui ndyca'an 'yan, una chun' nde'en la ntsu'hui cha' tyucui ndyca'an 'yan.

37 Nu juin Tyu: Ni X'na hua, ¿ni cha' a ca tyucui ndyca'an 'in ri nii? cua nga'nin tieen cajan squi'ya.

38 Mxcuen Jesús 'in: ¿Ta cua nga'ni tiee caja squi'yan? Nu chin ñi tyucuin' lo'o, bra nu ti lyiji xi'ya che'e, sna ya' tyucui' siyana a ntsu'hui lyoo 'yan.

JUAN 14

Jesús Ica ni tucuiin

1 A su'huan huan cha' tieen huan lyee la, tsaña'an rin' huan 'in Ndiose, lo tsaña'an rin' huan 'yan.

2 La se'en ndi'in Stin quina'an 'a se'en lja. Si tsi'i nguaña'an Ica na ti s'ni ngüitsan' 'huan. Una qui'an lo cu'nin chu'huen se'en ntsu'hui cha' tyi'in huan.

3 Qui'an cu'ni chu'huen se'en ntsu'hui cha' tyi'in huan, una yaan xiya', yan 'yan 'huan siyana stu'hua tyi'in na lo'on huan.

4 Cua jlyo rin' huan la qui'an, lo jlyo rin' huan tucuiin can'.

5 Tuma nu juin 'in ni: Ni X'na hua, a jlyo ri' hua la tsaa, ¿ni ña'an ca jlyo ri' hua tucuiin can'?

6 Lo nu juin Jesús 'in: Na' lcan tucuiin, lcan cha' nu lñi, lo lcan chelyuu. A tucui nu ca tiaa se'en nducua Stina Ndiose si tsi'i cha' 'yan.

7 Si 'huan ndyu'hui lyoon huan 'yan, lo'o 'in Stin ndyu'hui lyoon huan, lo ti ri nii cua ntsu'hui lyoon huan 'in ni, lo na'an huan 'in ni.

8 Lpe nu juin 'in ni: Ni X'na hua, taa cha' cuiya' ña'an tloo hua 'in Stina Ndiose lo quinu tsu'hue tiee hua.

9 Mxcuen Jesús 'in: Lpe, ti s'ni ndi'in lo'on huan, ¿ta a lyiji chu'hui lyoo 'yan? Nu cua na'an tloo 'yan, cua na'an can' 'in Stina Ndiose. ¿Ni cha' ndyucui' siyana ndyca ri' ña'an tloo 'in Stina Ndiose?

10 ¿Ta a nguiaña'an ri' siyana sca cha' ti 'yan lo'o Stina Ndiose, lo nguaña'an Stina Ndiose lo'on? Cha' nu ndyucuiin' lo'o huan a ndyucuiin' 'in na lo'o cuinta 'yan, siya na Stina Ndiose, ni nu ntsu'hui ni' carsya 'yan, can' ni nu ngui'ni tñan re.

11 Tsaña'an rin' huan cha' re: Sca cha' ti 'yan lo'o Stina Ndiose, lo ncuaña'an Stina Ndiose lo'on. Si a nguia tsaña'an rin' huan, nisiya tsu'hue tñan nu ngui'nin tsaña'an ri' huan.

12 Nu chin ñi tyucuiin' lo'on huan: Nu nguiaña'an ri' 'yan, cui' tñan nu ngui'nin cu'ni can', hasta tlyu la tñan ca cu'ni can' siyana qui'an se'en nducua Stina Ndiose.

13 Lyigaa cha' nu jñan huan 'in Stina Ndiose lo'o cha' cuiya' 'yan, cu'nin 'in na, siyana scuén cuan cha' 'in Stina Ndiose squi'ya Sñe' ni.

14 Si nde'en cha' jñan huan lo'o cha' cuiya' 'yan, na' cu'nin 'in na.

Cha' 'in Espíritu nu Luhui 'in Ndiose

15 Si lyee lca tieen huan 'yan, xu'hua se'en huan cha' nu tyucuin'.

16 Na' jñan 'in Stina Ndiose, lo taa ni xca nu taa cha' tnu tiee 'huan nu tyi'in lo'on huan tsa tyucui braa,

17 cui' Espíritu nu lñi 'in Ndiose, una nten chelyuu a ca tyucuan xu'hue 'in ni siyana a ña'an tloo ne' 'in ni, ni a ntsu'hui lyoo ne' 'in ni. Una 'huan cua ntsu'hui lyoon huan 'in ni siyana cua ndi'in ni lo'on huan, lo ntsu'hui ni ni' carsya 'huan.

18 A xnun 'huan yucuin' ti huan, ti yaan xiya'.

19 cua ndyucui lucui' cha' a ña'an tloo 'a nten chelyuu 'yan, una 'huan ntsu'hui cha' ña'an tloon huan 'yan. siyana lu'un na', can' cha' lo'o huan chu'huin huan chelyuu.

20 Rcan' ca jylo rin' huan siyana sca cha' ti 'yan lo'o Stina Ndiose, lo nguaña'an sca cha' ti 'na lo'on huan.

21 Nu nee 'in cha' nu ndyucuin' lo nchu'hua se'en 'in na, can' nu chin ñi lca tiee 'yan, lo nu lyee lca tiee 'yan nguaña'an lca tiee Stin 'in can', a cuinta lo'on na' lyee lca tieen 'in, lo culu'u tloon 'in can'.

22 Juda, (una tsi'i Iscariote) nu juin 'in ni: Ni X'na hua, ¿ni ña'an culu'u tloo huare' ti, lo tsi'i 'in lyigaa tucui?

23 Mxcuen Jesús 'in: Nu lca tiee 'yan, xu'hua se'en can' cha' nu ndyucuin', lo nguaña'an Stin ntsu'hui cha' lca tiee 'in can', lo caan hua se'en ndi'in can' lo tsatlyu tyi'in hua lo'o.

24 Nu a lca tiee 'yan, a xu'hua se'en can' cha' nu ndyucuin'. Si tyucuin' lo'on huan ri nii, tsi'i squichan' lca na, siya na squicha' Stina Ndiose, ni nu nga'an tñan 'yan.

25 Lyigaa cha' re ndyucuin' lja nu ti ndi'in lo'on huan.

26 Una bra caan ni nu taa cha' tnu tiee 'huan, cui' Espíritu nu Luhui 'in Ndiose, ni nu ca'an tñan Stina Ndiose lo'o cha' cuiya' 'yan, cui' ni culu'u ni 'huan lyigaa la ña'an cha', lo xu'hua ri' ni 'huan lyigaa cha' nu cua yucuin'.

27 Lo'o cha' tsu'hue xnun 'huan, na' cu'nin cha' tyi'in tsu'huen huan, una tsi'i ña'an n'ni nten chelyuu. A su'huan huan cha' tieen huan lyee la lo ni a cutsen huan.

28 Cua ngune 'huan cha' nu yucuin': Qui'an, lo yaan xiya'. Si lyeec tleen huan 'yan, tsu'hue ntsu'hui tleen huan bra yucuin' siyana qui'an se'en nducua Stina Ndiose, siyana ndun loo la ti ni que 'yan nan'.

29 Cua msu'huan tiyaan 'huan lja nu ti lyiji ca cha' re, siyana tsaña'an rin' huan bra nu ca na.

30 A ndijyi ña'an ti tyucuin' quina'an cha' lo'on huan, siyana cua llyan ne' xña'an nu ndlo tñan loo chelyuu re, una a sca cha' cuiya' ndia 'in can' lo'on na'.

31 Una se'en nu ca jylo ri' nten snu ña'an lca tleen 'in Stina Ndiose, can' cha' lyigaa cha' nu ndlo ni tñan ngui'nin 'in na. titun huan, lo quiaan na.

JUAN 15

Jesús lca ni suun ti uva nu lu'u ca

1 Na' lcan suun ti uva nu lu'u ca, lo Stin lca nu ngui'ni tñan 'in na.

2 Lyigaa stan' nu lyi'ya loon nu a ndyucua si'yu loo, nsi'yu ni 'in na. Una lyigaa stan' nu ndyucua si'yu loo, nsuhui ni 'in na siyana lyeec la tyucua na.

3 'Huan cua nguinu luhuin huan siya cha' nu cua yucuin' lo'on huan.

4 Tsa tyun huan lo'o cha' 'yan, lo nguaña'an na' lo'on huan. Tsaña'an ndyca ri' stan' ti uva, a ndyo'o na loo na si quitan na se'en nducua suun na, cui' nguaña'an ndi'in cha' 'huan si a tyun tsan huan lo'o cha' 'yan.

5 Na' lcan suun ti uva lo 'huan lcan huan stan' na, nu tsa tyun lo'o cha' 'yan lo nguaña'an na' lo'o can', lyeec tyo'o si'yu loo, una si tyo'o tsu' huan siin' a sca na ca cu'ni huan.

6 Nu a tsa ndun lo'o cha' 'yan, ndyca ri' can' tsaña'an ndyca ri' stan' yca nu nsi'yu ne', ngüityi na, lo ngui'o' ti'in na siyana squin na.

7 Si tsa ndun huan lo'o cha' 'yan, lo quinu yu'hui cha' nu ndyucuin' ni' carsya 'huan, ca jñan huan ña'an cha' nu ndyca rin' huan, lo cajan na 'huan.

8 Lo'o cha' re scuencuaan cha' 'in Stin, bra cu'ni huan tsu'hue lo ca tycan' ña'an siyana ngui'ni cha'an huan 'yan.

9 Tsaña'an tsu'hue lca tiec Stina Ndiose lo'on, cui' nguaña'an na' lo'on huan, tsa tyun huan loo cha' tsu'hue 'yan.

10 Si xu'hua se'en huan cha' nu ndlon tñan, cui' nguaña'an ntsu'hui cha' tyun huan loo cha' tsu'hue 'yan, ña'an na' nsu'hua se'en cha' nu ndlo Stin tñan 'yan, lo ndun lo'o cha' tsu'hue 'in ni.

11 Nde cha' nu ndyucuin' lo'on huan, siyana stu'hua ca tsu'hue chu'hui tieen na, lo nguaña'an nde lyee la ca tsu'hue chu'hui tieen huan.

12 Nde cha' nu ndlon tñan 'huan: Chu'hui cha' tsu'hue 'huan ta'an huan, tsaña'an nu lca tieen lo'on huan.

13 Siyana a tucui nu tlyu cha' tsu'hue ntsu'hui 'in ta tyaa can' 'in squi'ya ta'a tsu'hue.

14 'Huan lcan huan ta'a tsu'huen si ngui'ni huan cha' nu ndlon tñan.

15 A n'nin cuinta siyana lcan huan sca msu ti, siyana sca msu a jlyo ri' ni na ngui'ni x'na, lcan huan sca ta'a tsu'huen, siyana cua ngüitsan' 'huan lyigaa cha' nu cua yucui' Stin lo'on.

16 Tsi'in huan ngulosuhuin huan 'yan, siya na na' ngulosuhuin 'huan, siyana tsa tyucui braa ca tyacan' ña'an cha' tsu'hue 'yan loo chelyuu 'huan, lo lyigaa cha' nu jñan huan 'in Stina Ndiose lo'o cha' cuiya' 'yan taa ni 'in na.

17 Nde cha' nu ndlon tñan 'huan siyana chu'hui cha' tsu'hue 'huan ta'an huan.

Ntsu'hui cha' xcuan tloo ne' 'in ta'a mda'an ni

18 Si nten chelyuu nxcuan tloo ne' 'huan, ca jylo rin' huan siyana la nducua la 'yan mscuan tloo ne'.

19 Si sca cha' ti 'huan lo'o nten chelyuu, ca tsu'hue chu'hui tiee ne' lo'on huan, una 'huan a nguiaa huan tsu' 'in ne' siyana cua ngulosuhuin 'huan, can' cha' nxcuan tloo ne' 'huan.

20 Xu'hua rin' huan cha' nu yucuin' lo'on huan, sca msu a ndun loo la can' que 'in x'na. Si ngujui nu na'an ti'i 'yan, cui' nguaña'an caja nu ña'an ti'i 'huan, lo si ngujui nu nducua cha' nu yucuin', cui' nguaña'an caja nu cu'ni cuinta cha' nu tyucuin' huan.

21 Squi'yan caja nu xcuan tloo 'huan, siyana a ntsu'hui lyoo ne' 'in ni nu nga'an tñan 'yan.

22 Si a yaan loo chelyuu re, lo ni a yucuin' cha' re lo'o ne', a sca qui'ya nducui ne'. Una ri nii a ndijyi a ña'an tyucui' ne' ta a nducui ne' qui'ya.

23 Nu nxcuan tloo 'yan, lo'o 'in Stin nxcuan tloo can'.

24 Si na' a nga'nin scaxca cha' nu tnu nu a tucui lyiji cu'ni, a nducui ne' qui'ya, una ri nii cua na'an tloo ne' cha' can', lo ti nxcuan tloo ne' 'yan lo'o Stin.

25 Una ngui'ni ne' cha' re siyana ca ña'an cha' nu cua nguinu scua loo lee 'in ne', lo ndyucui' na: —Mscuan tloo ne' 'yan nisiya a nducuin qui'ya—.

26 Una bra caan ni nu ntsu'hui cha' taa cha' tnu tiee 'huan, can' nu taa rsuun ña'an ndi'in cha' 'yan, lo na' ca'an tñan 'in ni lo'o cuinta 'in Stina Ndiose, cui' Espíritu nu lñi nu tyo'o se'en nducua Ndiose.

27 A cuinta lo'on huan ntsu'hui cha' taan huan rsuun ña'an ndi'in cha' re, siyana stu'hua mdi'in na lo'on huan ti culoo.

JUAN 16

1 Nde cha' nu ndyucuin' lo'on huan siyana a cu'ni na'an rin' huan lo'o cha' nu nguiña'an ri' huan.

2 Ntsu'hui cha' culo ne' 'huan se'en nguio' ti'in ne' judio. A cuinta ntsu'hui cha' kujui ne' 'huan, lo culucua ri' can' siyana tñan tsu'hue ngui'ni tloo Ndiose.

3 Cu'ni ne' nguaña'an siyana a ntsu'hui lyoo ne' 'in Stina Ndiose, lo ni a ntsu'hui lyoo ne' 'yan.

4 Lyigaa cha' re ndyucuin' lo'on huan siyana xu'hua rin' bra ntsu'hui cha' ca na. A yucuin' cha' re ti culoo siyana ti chan ntsu'hui cha' tyi'in lo'on huan.

Tñan nu n'ni Espíritu nu Luhui 'in Ndiose

5 Una ntsu'hui cha' qui'an se'en nducua ni nu nga'an tñan 'yan, una ni scan huan a nichan' huan 'yan la tsa'an.

6 Nde ca xñi'in tieen 'huan siyana nditsan' 'huan cha' re.

7 Una ndyucuin' lo'on huan cha' nu lñi, ntsu'hui cuinta la 'huan si qui'an siyana ntsu'hui cha' ca'an tñan Ni nu taa cha' tnu tiee 'huan. Una si a qui'an, a caan ni nu tyi'in lo'on huan.

8 Lo bra caan ni cu'ni ni cha' ca tyacan' ña'an cha' tiaa nguna' 'in nten chelyuu, siyana ca jylo ri' ne' ni na lca qui'ya, lo ni na lca cha' tsu'hue, a cuinta siyana Ndiose cu'ni cuiya' ni cha' 'in nten.

9 Ca jlyo ri' ne' ni na lca qui'ya, siyana a mslyaa ne' tsaña'an ri' ne' 'yan.

10 Ca jlyo ri' ne' ni na lca cha' tsu'hue, siyana cua qui'an se'en nducua Stina Ndiose, lo a ña'an 'a huan 'yan.

11 A cuinta ca jylo ri' ne' cu'ni Ndiose cuiya' ni cha' 'in nten, siyana cua msu'hua ni yuhue' chun' ne' xña'an nu ndlo tñan 'in ne'.

12 Quina'an 'a cha' ti ntsu'hui cha' tyucuin' lo'on huan, una ri nii a ta loon huan quine 'huan cha' re.

13 Una bra caan Espíritu nu lñi 'in Ndiose, cui' ni culu'u ni 'huan lyigaa la ña'an cha' nu lñi, siyana a tyucui' ni cha' 'in ti ni, siya na tyucui' ni lyigaa cha' nu ne 'in ni, lo quitsa' ni 'huan cha' nu tsato'o.

14 Cui' ni scuén cuaan ni cha' 'yan siyana ntsu'hui cha' quilyo scua yla ni cha' 'yan lo'on huan.

15 Na' sca cha' ti 'yan lo'o Stina Ndiose, can' cha' yucuin' lo'on huan siyana Espíritu quilyo scua yla cha' 'yan lo'on huan.

Ndaa Jesús cha' tnu tiee 'in ta'a mda'an ni

16 Chin' braa a ña'an 'a huan 'yan, una ti chin' braa ti ña'an tloon huan 'yan, siyana cua qui'an se'en nducua Stina Ndiose.

17 Rcan' tucua sna ta'a nda'an ni nganicha' ta'a lo ndyucui': ¿Ni ña'an ndi'in cha' nu ndyucui' ni re, siyana sti'i ti a ña'an 'a na 'in ni, lo ti xti'i ti ña'an na 'in ni, lo quiaa ni se'en nducua Stina Ndiose?

18 Ti ndyucui' la ne': ¿Ni ña'an ndi'in cha' nu yucui' ni cha' 'in ti chin' braa can'? A ndi'yan na cuinta cha' nu ndyucui' ni.

19 Una Jesús ngüi'ya ni cuinta siyana ndyca ri' ne' cunicha' ne' 'in ni cha' can', lo nu juin ni 'in ne': ¿Ta nicha' ta'an huan siya cha' nu yucuin' re bra yucuin': Chin' braa a ña'an 'an huan 'yan, lo ti chin' braa ña'an huan 'yan?

20 Nu chin ñi tyucuin' lo'on huan, ntsu'hui cha' qui'ya tucu'hua tieen huan lo cuna huan, lo nten chelyuu ca tsu'hue chu'hui tiee ne' rcan'. Siyana ti'i ntsu'hui tieen huan, una tiaa braa tyca tsu'hue lca tieen huan.

21 Ña'an ndyca ri' sca ne' cuna'an nu tyi'in sñe' loo chelyuu, tisna caan ti'i 'in ne' siyana cua mdiyaa braa 'in ne', una bra cua mdijin yuhui 'in ne', a xu'hua 'a ri' ne' ti'i nu mdijin ne' siyana tsu'hue ntsu'hui tiee ne' siyana cuhui' qui'yu lca sñe' ne'.

22 Ncuaña'an ndi'in cha' 'huan ri nii, ti'i ntsu'hui tieen huan, una ntsu'hui cha' ña'an ta'an na lo'on huan xiya', rcan' tyca tsu'hue lca tieen huan lo a tucui 'a nu ti cu'ni ñu'un carsya 'huan.

23 Bra tiaa tsan can' a sca 'a cha' ti cunichan' huan 'yan. Nu chin ñi tyucuin' lo'on huan, lyigaa cha' nu jñan huan 'in Stina Ndiose lo'o cha' cuiya' 'yan, cui' ni xcuen ni cha' can'.

24 Hasta ri nii lo a sca cha' jñan huan lo'o cha' cuiya' 'yan. Jñan huan 'in na lo caja na 'huan, siyana nde lyee la ca tsu'hue chu'hui tieen huan.

Nga'ni Jesús cana lo'o cha' nu ndyca loo chelyuu re

25 Na' a yucuin' ylan cha' re lo'on huan, una tiaa braa a ntsu'hui 'a cha' ti tyucuin' lo'on huan nguaña'an, siya na siya' ti quilyo scuan ylan cha' 'in Stina Ndiose lo'on huan.

26 Rcan' ntsu'hui cha' jñan huan 'in ni lo'o cha' cuiya' 'yan, ni a tyucuin' lo'o huan siyana ti jñan 'in Stina Ndiose siya cha' 'huan,

27 siyana yucui' ca Stina Ndiose tsu'hue lca tiee ni lo'on huan, cui' siyana lyee lca tieen huan 'yan, lo yaña'an rin' huan siyana mdo'on se'en nducua Ndiose.

28 Mdo'on se'en nducua Stina Ndiose, mdiyaan loo chelyuu re, lo ri nii xnun chelyuu re lo xiya' qui'an se'en nducua ni.

29 Nu juin ta'a nda'an ni: La nii yucui' yla ca, lo a yucui' ndycun 'a lo'o hua.

30 La nii ndi'ya hua cuinta siyana jlyo ri' lyigaa loo cha', lo a 'ni a cha' ti caja nu quitsa' 'in nde'en cha', lo siya cha' re nguaña'an ri' hua siyana mdo'o se'en nducua Ndiose.

31 Mxcuen Jesús 'in ne': ¿Ta la ri nii nguaña'an rin' huan 'yan?

32 Tiyaa braa, lo cui' ri nii mdiyaa braa nu cula' tun huan 'yan xcan tin, cuinta scaan huan ntsu'hui cha' quiaan huan se'en ndi'in huan. Una tsi'i xcan tin quinun tun siyana Stina Ndiose ndun ni lo'on.

33 Nde cha' yucuin' lo'on huan siyana stu'hua tyi'in tsu'huen na. Loo chelyuu re ntsu'hui cha' tyjyjin huan scaxca loo cha', una cu'ni tnu tieen huan siyana na' cua nga'nin cana cha' nu ndyca loo chelyuu re.

JUAN 17

Mjñan Jesús 'in Ndiose cha' 'in ta'a mda'an ni

1 Bra mdyi yucui' Jesús cha' can' mscuen ni tloo ni lo nu juin ni: Ndiose, 'yan lca Stin, cua mdiyaa braa scuen cuaan cha' 'in Sñe', siyana lo'o Sñe' scuen cuaan 'in.

2 Cua mdaa cha' cuiya' 'yan culon tñan 'in lyigaa nten, siyana taan chelyuu nu a tsatii 'a 'in tsalca nu cua mdyaa cuinta 'yan.

3 Nde chelyuu nu a tsatii 'a: siyana chu'hui lyoo ne' 'in, nu'huin ni nu lca yucui' ca Ndiose, lo chu'hui lyoo ne' 'in Jesucristo, ni nu nga'an tñan.

4 Na' nga'nin tnun 'in loo chelyuu re, lo cua nga'nin tyiin tñan nu ndaa 'yan.

5 'Nu'huin ni nu lca Stin, cu'ni cha' scuén cuaan cha' 'yan la se'en nducua, tsaña'an ndyca ri' lo'on ti culoo bra ti lyiji tsa' chelyuu re.

6 Cua nguilyo scua ylan cha' 'in lo'o tsalca nu mdyaa cuinta 'yan, cui' nu la nducua la ndi'in cuinta 'in, lo ri nii mdyaa cuinta 'in can' 'yan, lo mxu'hua se'en ne' squicha'.

7 Ncua jlyo ri' ne' siyana lyigaa cha' nu mdaa 'yan mdo'o na se'en nducua,

8 siyana cua yucuin' lo'o ne' lyigaa cha' nu mdaa 'yan, lo ndyucuan xu'hue ne' 'in na, jlyo tsu'hue ri' ne' siyana mdo'on se'en nducua, lo yaña'an ri' ne' siyana cui' nga'an tñan 'yan.

9 Njñan 'in siya cha' 'in ne', lo tsi'i cha' 'in nten chelyuu, siyana cha' 'in ne' nu cua mdyaa cuinta 'yan, siyana cuinta 'in ndi'in ne'.

10 Lyigaa nu ntsu'hui tuya'an', ticui' tuyaa' ntsu'hui can', lo lyigaa nu ntsu'hui tuyaa', ticui' nguaña'an ntsu'hui can' tuya'an', lo ndyca tyacan' ña'an cha' cuiya' 'yan loo chelyuu 'in ne'.

11 Ti chin ti braa ndi'in loo chelyuu re, una ti quinu la ne', lo na' qui'an se'en nducua. Ndiose, nu'huin ni nu lca Stin, ni nu luhui lati, cha' cuiya' 'in xñi cuinta 'in lyigaa nu cua mdaa ntsu'hui tuya'an', siyana ca sca cha' ti 'in ne' tsaña'an sca cha' ti 'nare.

12 Lja mdi'in lo'o ne', tsu'hue 'a yu'huin cuinta 'in ne' lo'o cha' cuiya' 'in, ne' nu cua mdaa ntsu'hui yaan', lo msñin cuinta 'in ne'. Ni sca ne' lo a nguna' ne', cui' sca nu ntsu'hui ca cha' tyucuna', siyana ca ña'an cha' nu cua quinu scua loo quityi.

13 Una ri nii qui'an se'en nducua, lo tyucuin' cha' re lja nu ti ndi'in loo chelyuu re, siyana lyee la ca tsu'hue chu'hui tiee ne' lo'on.

14 Lyigaa cua yucuin' lo'o ne', cha' nu mdaa 'yan, una nten chelyuu mscuan tloo ne' 'in na siyana a ndyucua ta'a cha' 'in ne' siya cha' tiaa nguna' 'in ne', tsaña'an nu a ndyucua ta'a cha' 'yan lo'o ne'.

15 A njñan 'in siyana cuiyoo 'in ne' loo chelyuu re, cui' nde xñi cuinta siyana a sten cha' a tsu'hue tiee ne'.

16 A ndyucua ta'a cha' 'in ne' lo'o cha' tiaa nguna' nu ndyca loo chelyuu re, tsaña'an nu a ndyucua ta'a cha' 'yan lo'o ne'.

17 Cu'ni cha' siyana quinu luhui carsya 'in ne' lo'o cha' nu lñi, cha' nu ndyucui' lca na cha' nu lñi.

18 Tsaña'an nga'an tñan 'yan loo chelyuu re, nguaña'an nga'an tñan 'in ne' cu'ni ne' tñan 'in.

19 Squi'ya ne' ndyaan 'yan 'in, siyana lo'o ne' quinu luhui carsya 'in ne' lo'o cha' nu lñi 'in.

20 Una tsi'i tsaloo ti cha' 'in ne' njñan 'in, siya na lo'o lyigaa nu ntsuhui cha' tsaña'an ri' 'yan bra quine 'in cha' nu tyucui' ne',

21 lo stu'hua ca sca cha' ti 'in lyigaa ne', tsaña'an sca cha' ti 'na, nu'huin ni nu lca Stin, cui' nguaña'an stu'hua ca sca cha' ti 'in ne' lo'on na. Rcan' ca jylo ri' nten siyana nu'huin nga'an tñan 'yan.

22 Tsaña'an cha' cuiya' mdaa 'yan, nguaña'an cha' cuiya' ndaan 'in ne', siyana ca sca cha' ti 'in ne' tsaña'an sca cha' ti 'nare.

23 Na' sca cha' ti 'yan lo'o ne' tsaña'an sca cha' ti 'yan lo'o, siyana ca sca cha' ti 'in ne', rcan' ca jylo ri' nten siyana nu'huin nga'an tñan 'yan, siyana lyee lca tiee 'yan, lo nguaña'an lca tiee 'in ne'.

24 Nu'huin ni nu lca Stin, ndyca ran' siyana tsalca ne' nu cua mxnu tuya'an' sca se'en ti tyi'in lo'o ne', siyana ña'an ne' cha' cuiya' nu mdaa 'yan, tsaña'an lca tiee huan lo'on bra ti lyiji tsa' chelyuu.

25 Nu'huin ni nu lca Stin nu ngui'ni tñan tsu'hue, a lyiji chu'hui lyoo nten 'in, una na' cua ndyu'hui lyoon 'in, lo jlyo ri' ne' re siyana nga'an tñan 'yan.

26 Cua nguilyo scua ylan cha' 'in lo'o ne', lo ti tsa quiñan cu'nin cha' re, siyana tsaña'an lca tiee 'yan nguaña'an quii ri' ne', lo stu'hua ca sca cha' ti 'yan lo'o ne'.

JUAN 18

Bra nguinu Jesús

1 Bra mdyi yucui' Jesús cha' re, mdo'o ni nguiaa ni lo'o ta'a nda'an ni xca tsu' tyucu lti nu naa Cedrón, can' nguiten ne' sca se'en nducua yca olivo.

2 Juda, nu ntsu'hui cha' tyaa 'in ni, ndyu'hui lyoo se'en can' siyana tyun ya' nguio' ti'in Jesús lo'o ta'a nda'an ni can'.

3 Mdiya lo'o Juda tsa lta sundaru, lo'o xca lta sulyiya cuinta cha' 'in ne' fariseo lo'o nu ndlo ca tñan ni' lyaa. Lyi'ya ne' quii', a cuinta lo'o quii' ndyiquin, lo'o espada.

4 Una Jesús cua jlyo ri' ni cha' nu ntsu'hui cha' tyijyin ni, can' cha' nde ya te'en ni 'in ne', lo nu juin ni: ¿Ti ca 'in nda'an nan huan?

5 Lo mxcuen ne' 'in ni: 'In Jesús Nazaret. Nu juin ni 'in ne': Na' lcan. Lo'o Juda ta'a nda'an ne' can', ndyaa 'in ni.

6 Bra nu juin Jesús: Na' lcan, cui' bra mda'an chun' ne' lo nguilu ti'in ne'.

7 Xiya' nganicha' ni 'in ne': ¿Ti ca 'in nda'an nan huan? Lo nu juin ne': Cui' 'in Jesús Nazaret.

8 Mxcuen Jesús 'in ne': cua yucuin' lo'on huan siyana na' lcan. Si nda'an nan huan 'yan, tyaa huan cha' cuiya' quiaa ta'a nda'an re.

9 Nu juin ni nguaña'an siyana ca ña'an cha' nu cua yucui' ni: Ni sca nu ndaa 'yan lo a nguna'.

10 Rcan' Simun Tyu nguloo espada nu nda'an lo'o, lo yjui chaa sca msu 'in ne' nu ndlo ca tñan ni' lyaa, msi'yu nscan ne' tsu' cueen, lo naa ne' Malco.

11 Nu juin Jesús 'in Tyu: Xu'hua se'en espada 'in ni' tyi na. Siyana Stina Ndiose cua yucui' ni cha' tyijin ndi'i re, ¿ni cha' a co'on 'in na?

Ya lo'o ne' 'in Jesús tloo Anás

12 Rcan' sundaru lo'o x'na, stu'hua lo'o xca lta sulyiya 'in ne' judio, msñi ne' 'in Jesús lo mscan' ne' 'in ni.

13 Ya lo'o ne' 'in ni tloo Anás la nducua la, siyana can' nu lca sti lyaa Caifás, nu ndlo ca tñan ni' lyaa yjan can'.

14 Caifás can' lca nu msu'hua cha' tiee ne' judio, bra nu juin siyana tsu'hue lati si caja scati ne' qui'yu loo ña'aan nten quichen.

Nguinu tun Tyu tuna'an se'en ndi'in Anás

15 Simun Tyu can' ngutucui ndyca'an 'in Jesús, a cuinta lo'o xca ta'a nda'an ni ta'a nguiaa. Ndyu'hui lyoo tsu'hue 'in ne' nu ndlo ca tñan ni' lyaa, stu'hua nguiten lo'o Jesús tuna'an se'en ndi'in nu ndlo tñan can'.

16 Una Tyu nguinu tun nde tuna'an. Rcan' ta'a nda'an ne', cui' nu ndyu'hui lyoo 'in ne' nu ndlo ca tñan can', nguia yucui' lo'o ne' cuna'an nu ntsu'hui cuan tuna'an can', lo nga'ni cha' si nguiten Tyu se'en can'.

17 Ne' cuna'an nu ntsu'hui cuinta tuna'an can' nu juin ne' 'in Tyu: ¿Ta tsi'i lo'o nu'huin lca ta'a nda'an nu qui'yu cua? Mxcuen Tyu can': A lo'on.

18 Tucua sna msu lo'o sulyiya can' mxcu'u quii' siyana tlya', can' ndun nguitsun ri', a cuinta lo'o Tyu ndun can'.

Bra nga'ni cuiya' Anás cha' 'in Jesús

19 Nu ndlo ca tñan ni' lyaa nganicha' 'in Jesús ni ña'an ndyca ri' cha' nu ndlu'u ni, a cuinta cha' 'in ta'a nda'an ni.

20 Mxcuen Jesús 'in: Tloo nten quina'an mda'an yucuin', lo ngulu'un 'in ne' se'en nguio' ti'in ne' judio, ta ni' lyaa 'in ne', lo ni sca cha' a msu'hua catsin' lo'o ne'.

21 ¿Ni cha' nicha' 'yan? Cunicha' 'in nu ngune 'in cha' nu yucuin', can' nu jlyo ri' lyigaa cha' re.

22 Ña'aan mdyi yucui' ni cha' re, sca sulyiya nu ndun lucui' ti sii' ni mjyi'in yaa' tloo ni, lo nu juin 'in ni: ¿Ta nguaña'an ntsu'hui cha' xcuen 'in ni nu ndlo ca tñan ni' lyaa 'na?

23 Mxcuen Jesús 'in: Si tsi'i ña'an yucuin', quitsa' 'yan si ni cha' lca na, lo si yucuin' cha' nu lñi, ¿ni cha' mjyi'in 'yan?

24 Rcan' ña'an ndycan' Jesús nga'an tñan Anás 'in ni la se'en ndi'in Caifás, nu ndlo ca tñan ni' lyaa.

Mscuan tloo Tyu 'in Jesús

25 Lja nu ti ndun Tyu nguitsun ri', nganicha' ne' 'in: ¿Ta tsi'i lo'o nu'huin lca ta'a nda'an nu cua? A ngüitsa' 'in ne', lo nu juin: A lo'on.

26 Can' nda'an sca msu 'in ne' nu ndlo ca tñan, cui' nu ti ndyca ta'a nu msi'yu Tyu can' nscan, lo nu juin 'in: ¿Ta tsi'i cui' na'an 'in lja yca olivo lo'o cua?

27 Xiya' mxcuen Tyu lo nu juin siyana a lo'o. Cui' braa can' msi'ya sca che'e.

Nga'ni cuiya' Pilato cha' 'in Jesús

28 Rcan' mdo'o ne' se'en ndi'in Caifás, lo ya lo'o ne' 'in Jesús se'en nducua na'an tñan 'in gobiernu. Cua qui'ya ti xaa una ne' judio a

mslyaa ne' sten ne' ña'an can', a ncu a ri' ne' tyo'o cana' cha' 'in ne' lo'o cha' nu cua ntsu'hui 'in ne', siyana ntsu'hui cha' cu siin ne' ta'a pascua can'.

29 Can' cha' mdo'o Pilato nganicha' 'in ne': ¿Ni qui'ya llyan su'hua huan 'in ne' re?

30 Mxcuen ne' 'in: Si a lca sca nducun', ni a can lo'o hua 'in ne' tloo.

31 Rcan' nu juin Pilato: Quia lo'on huan 'in, cui' huan cu'ni cuiyan' huan cha' 'in tsaña'an nu ndyucui' lee 'huan. Una ne' judio can' mxcuen ne' 'in: Huare' a ndia cha' cuiya' 'hua kujui hua sca nten.

32 Yucui' ne' nguaña'an siyana ca tsaña'an nu juin Jesús ña'an ntsu'hui cha' caja ni.

33 Rcan' nguiten Pilato ña'an tñan xiya', mxi'ya 'in Jesús lo nganicha' 'in ni: ¿Ta cui' lca Ree 'in ne' judio?

34 Mxcuen Jesús 'in: ¿Ta cha' 'in ti ndyucui' cha' re, ta na xca tucui ngüitsa' 'in ña'an ndi'in cha' 'yan?

35 Lo nu juin Pilato: ¿Ta ndlucua ri' siyana lcan ne' judio? Nten ta'a quichen tyi lo'o ne' nu ndlo tñan ni' lyaa, can' nu mdyaa 'in yaan'. ¿Ni qui'ya nga'ni?

36 Mxcuen Jesús 'in: Tsi'i loo chelyuu re mdo'o cha' cuiya' 'yan. Si ndlon tñan loo chelyuu re, lyigaa nu ta'a nda'an tyo'o cha' 'yan lo a quinun yaa' ne' judio. Una cha' cuiya' nu nda'an lo'on tsi'i nde mdo'o na.

37 Rcan' nu juin Pilato: ¿Ta cui' lca ree rcan'? Mxcuen Jesús: Nu'huin ndyucui' siyana lcan ree. Cui' can' cha' mdiyaan loo chelyuu re siyana tyucuin' cha' nu lñi. Lyigaa nten nu n'ni cuinta cha' nu lñi ne 'in ne' cha' nu ndyucuin'.

38 Mxcuen Pilato 'in ni: ¿Ni na lca cha' nu lñi? Ña'aan mdyi yucui' cha' can' xiya' mdyo'o nde chun' na'an se'en ndi'in ne' judio, lo nu juin 'in ne': Ni sca qui'ya, lo a nducui ne' re.

39 Una 'huan cua ntsu'hui sca cha' 'huan bra ndyca ta'a pascua, njñan huan cha' ndlyaa sca presu. ¿Ta ndyca ri' huan culaan 'in ne' nu lca Ree 'in ne' judio?

40 Rcan' tsatlyu yucui' cueen ne': A culaa 'in cua, ngalaa 'in Barrabás. Lo Barrabás can' lca sca ne' cuna.

JUAN 19

1 Rcan' msñi Pilato cuinta 'in Jesús lo ngulo tñan siyana qui'ni ni.

- 2 Sundaru can' ngañan sca sni' quiche', mxtyaa 'in na que ni, lo mxcu' sca te' cuaa 'in ni,
- 3 lo ndyucui': Tlyu cha' cuiya' 'in Ree 'in ne' judio. A cuinta nji'in yaa' tloo ni.
- 4 Xiya' mdyo'o Pilato ña'an tñan can', lo nu juin 'in ne' judio: Ña'an huan ni, nde ndun ne' re lo ca jylo rin' huan siyana ni sca qui'ya lo a nducui.
- 5 Rcan' mdo'o lo'o 'in Jesús, nducua sca sni' quiche' que ni, lo lcu' ni sca te' cuaa. Lo nu juin Pilato: Nde ndun ne' re.
- 6 Lyigaa nu ndlo tñan ni' lyaa tsatlyu lo'o lyigaa sulyiya nu ntsu'hui cuan 'in laa, bra na'an ne' 'in Jesús mdisna yucui' cueen ne': Jyi'in ca'an 'in loo cursi, jyi'in ca'an 'in loo cursi. Nu juin Pilato 'in ne': Cuin' huan tsa lo'on huan 'in lo jyi'in ca'an huan 'in loo cursi, siyana cha' nu 'yan na' a sca qui'ya nducui.
- 7 Mxcuen ne' judio 'in: Huare' ntsu'hui sca lee 'hua, lo ndlo qui'ya na 'in siyana nu juin cha' lca yucui' ca Sñe' Ndiose.
- 8 Bra ngune 'in Pilato cha' can' lyee la ytsen.
- 9 Xiya' nguiten ña'an tñan can' lo nu juin 'in Jesús: ¿Ni quichen mdo'o? Una Jesús a mxcuen ni 'in.
- 10 Rcan' nu juin Pilato 'in: ¿Ni cha' a nxcuen 'yan? ¿Ta a jlyo ri' siyana ndia cha' cuiya' 'yan jyi'in ca'an 'in loo cursi, lo ndia cha' cuiya' 'yan culaan 'in?
- 11 Mxcuen Jesús 'in: A sca na ca cu'ni lo'on si tsi'i la ni' cuaan mdo'o cha' cuiya' 'in. Can' cha' tlyu lati qui'ya nducui nu mdyaa 'yan yaa'.
- 12 Ti rcan' Pilato nguna ña'an nu culaa 'in Jesús, una nde lyee lati ndyucui' cueen ne' judio: Si culaa 'in ne' re, a lca ta'a tsu'hue César, siyana sca nu ngui'ni 'in lca ree, ta'a cusuun César lca can'.
- 13 Bra ngune 'in Pilato cha' can', cui' bra nguloo 'in Jesús nde chun' na'an lo ndi tucua se'en n'ni cuiya' cha', sca se'en ndlo naa ne' lo'o cha' hebreo, Gabata, lo cha' re ndyca ri' na tyucui' na, se'en ncuu tsu'hue lyuu.
- 14 Sa ntsu'hui ndi'ya cuaan, cui' tsan nu cu siin ne' judio ta'a pascua can', lo nu juin Pilato 'in ne': Nde ndun nu lca Ree 'huan.
- 15 Nde lyee la yucui' ne': Lyoo 'in nde chun' na'an, lyoo 'in nde chun' na'an, jyi'in ca'an 'in loo cursi. Lo nu juin Pilato can': ¿Ta

ndyca rin' huan jyi'in ca'an 'in Ree 'huan loo cursi? Lyigaa nu ndlo tñan ni' lyaa mxcuen: A ntsu'hui 'a xca ree 'hua, siya na scati César. 16 Ncuaña'an ncu mdyaa Pilato 'in Jesús yaa' ne' siyana tyca'an ni loo cursi, msñi ne' 'in ni lo ya lo'o ne' 'in ni.

Bra ngua'an Jesús loo cursi

17 Cui' ni lyi'ya ni cursi se'en ntsu'hui cha' tyca'an ni, lo mdiyaa ni sca se'en nu ndyucui' ne' lo'o lca Que Jyo'o, cha' hebreo lca cha' re, Gólgota.

18 Can' mji'i'in ca'an ne' 'in ni loo cursi, a cuinta lo'o tucua nu ta'a nga'an ni, scaa tsu', lo Jesús nga'an ni jlu'hue la.

19 Cua lca nga'an Pilato sca cha' nu tyca'an que cursi can', lo ndyucui' na: Nde nu lca Jesús Nazaret, Ree 'in ne' judio.

20 Quina'an 'a ne' judio yucui' ne' cha' re, siyana se'en nu nga'an Jesús loo cursi can', lucui' ti tu'hua quichen lca na. Ngua'an na cha' hebreo, cha' griego, lo'o cha' latín.

21 Tsalca nu ndlo ca tñan ni' lyaa 'in ne' judio nu juin ne' 'in Pilato: A ca'an 'in na siyana lca Ree 'in ne' judio, tsu'hue lati tyca'an na tsaña'an nu juin: Na' lcan Ree 'in ne' judio.

22 Mxcuen Pilato 'in ne': Ña'an cha' nu cua nga'an, cui' nguaña'an quinu na.

23 Bra cua mji'i'in ca'an sundaru can' 'in Jesús loo cursi, msñi ste' ni lo ngulo jacua yu'hue, cuinta scaa na 'in scaa. A cuinta msñi te' tucuin 'in ni msi'yu sca co' ti na.

24 Rcan' mdisna yucui' scaxca: A stan na 'in na, tsu'hue lati culo na sorte 'in na, si ni ña'an nu caja na 'in. Ncuaña'an nga'ni, siyana ca cha' nu nguinu scua loo quityi 'in Ndiose se'en ndyucui': —Ticui' lja can' ngasa sten', ngulo sorte 'in na.— Cui' nguaña'an nga'ni sundaru can'.

25 Lucui' ti se'en nga'an Jesús loo cursi ndun jyi'an ni, lo'o ta'a ngula jyi'an ni, lo'o María cuilyo'o Cleofas, a cuinta ndun María Magdalena.

26 Jesús na'an ni ndun jyi'an ni, a cuinta lucui' ti can' ndun sca ta'a nda'an ni, cui' nu ndyu'hui cuiya' ri' ni 'in can', lo nu juin ni 'in jyi'an ni: Cua ndun nu ca sñe'.

27 Rcan' nu juin ni 'in ta'a nda'an ni can': Cua ndun nu ca jyi'an. Ti rcan' msñi can' cuinta 'in jyi'an ni la se'en ndi'in.

28 Ngüi ri' Jesús siyana lyigaa cha' nu ntsu'hui cha' tyijyin ni cua lca na, rcan' Nu juin ni: Nguityi 'a ran'. Yucui' ni nguaña'an siyana ca cha' nu guinu scua loo quityi 'in Ndiose.

29 Can' ndun sca te'en mtsa'an ntsu'hui tyi'a vinagre. sundaru can' ngacha' tyi'a can' 'in sca te', lo mxyaa 'in na loo yca, lo mji'in ca'an 'in na tu'hua Jesús.

30 Bra cua yo'o ni tyi'a can' Nu juin ni: cua lca lyigaa cha'. Cui' braa mdi'ya tucui ni que ni, lo mdyaa ni carsya 'in ni yaa' Ndiose.

Yojo' ne' tyucuan cha sii' Jesús

31 Siyana lca na ta'a nsiin pascua, a ncuu ri' ne' judio siyana quinu ca'an nu ngujui can' loo cursi lja tsan nu nxtñan' ne', (a cuinta mdiyaa tsan nu lyee la n'ni tnu ne' ta'a can'), can' cha' yucui' ne' lo'o Pilato si taa cha' cuiya' catsa tijyan quiya' nu nga'an loo cursi can', lo ti'ya ne' 'in.

32 Mdiyaa sundaru can' lo ngacha tijyan quiya' nu ta'a nga'an Jesús, cui' nguaña'an ngacha quiya' nu nga'an xca tsu' can'.

33 Una bra na'an siyana cua ngujui Jesús, a ngacha 'a quiya' ni.

34 Rcan' sca sundaru can' yojo' sca tyucuan cha sii' ni, cui' ña'an braa nguilu tne ni nu mxyaa' lo'o tyi'a.

35 nu na'an cha' re ndaa rsuun cha' nu ncuu, lo ndyucui' cha' nu lñi, a cuinta jlyo ri' siyana rsuun nu ndaa lca na cha' nu lñi, siyana lo'on huan ca tsaña'an rin' huan cha' re.

36 Cha' re ncuu na siyana ca cha' nu ndyucui' quityi 'in Ndiose: —Ni sca tijyan ni lo a catsa na.—

37 Ndeña'an ndyucui' xca se'en loo quityi 'in Ndiose: —Tyucua tloo ne' 'in nu yojo' ne' tyucuan cha sii'.—

Bra ngutsi' Jesús

38 Chun' nde'en can' sca nu naa See nu mdo'o Arimatea, cui' sca nu yaña'an ri' 'in Jesús, una buna ti siyana ntsen tloo ne' judio, mjñan cha' cuiya' 'in Pilato siyana ti'ya 'in Jesús, lo mdaa cha' cuiya'. Rcan' mdiyaa se'en nga'an ni lo ndi'ya 'in ni.

39 A cuinta mdiyaa Nicodemo, cui' nu ya yucui' lo'o Jesús sca tla, lo lyi'ya sca se'en ntsu'hui tyi'a txi nu naa mirra nu mxyaa' lo'o áloes, lo ti'in na cla tyi kilo.

40 Ngüixen sca te' 'in Jesús, lo msu'hua tyi'a txi 'in ni tsaña'an ntsu'hui cha' 'in ne' judio bra ntsi' ne' 'in sca nu ngujui.

41 Se'en nga'an ni loo cursi can', lucui' ti nguinu sca se'en nducua yca, can' cua lca nguia' sca cuaa nu a tucui lyiji chu'hui.

42 Can' ngatsi' 'in Jesús siyana lucui' se'en ti nsu cuaa can', a cuinta cua tisna xtñan' ne' judío.

JUAN 20

Bra mdyo'o qui'u Jesús

1 Culoo tsan smana can', ti tyla ti mdo'o María Magdalena nguiaa tucuaa can', lo na'an siyana cua mdo'o ntan quee nu ndyucun na.

2 Cui' braa mdo'o msnan, nguia yitsa' 'in Simun Tyu lo'o xca ta'a mda'an Jesús, cui' nu ndyu'hui cuiya' ri' ni 'in can', lo nu juin 'in: cua nguloo ne' 'in Ni X'na na se'en ngutsi' ni, lo a jlyo ri' hua la nguia lo'o ne' 'in ni.

3 Cui' braa mdo'o Tyu lo'o xca ta'a mda'an ni, nguiaa tucuaa can'.

4 Stu'hua mdo'o tyucuaa msnan, una xca can' lyee la msnan que 'in Tyu, la nducua la mdiyaa tucuaa can'.

5 Mduci nylyu lo mxna'an ni' cuaa can', lo na'an siyana xtyi te' nu ngüixen ti ni su can', una a nguiten la ni can'.

6 Cui' braa mdiya Tyu can', lo nguiten ni' cuaa can', na'an siyana xtyi te' nu ngüixen ti ni su can',

7 a cuinta na'an siyana te' nu ngüixen tloo ni a su 'a na sca se'en ti lo'o te' nu ngüixen ca ni, siya na ngutsa tu'hua na ntsucua na xca se'en.

8 Rcan' nguiten xca ta'a mda'an ni can', cui' nu mdiyaa culo la can', na'an cha' can' lo yaña'an ri',

9 una a lyiji qui'ya tsu'hue cuinta tsaña'an nu ndyucui' quityi 'in Ndiöse ña'an ntsu'hui cha' tyo'o qui'u ni.

10 Rcan' mxtucui ta'a mda'an ni can' nde se'en ndi'in.

Ngulu'u tloo Jesús 'in María Magdalena

11 Una María ti nguinu tun tucuaa can' lo nguinan, lja rcan' nda'an lo mxna'an ni' cuaa can',

12 na'an nducua tucua angajle nu lcu' te' ngaten. Sca can' nducua nde que se'en msti Jesús, lo xca nde quiya'.

13 Lo nu juin angajle can': ¿Ni cha' nguinan? Mxcuen María: Siyana nguloo ne' 'in Ni X'na, lo a jlyo ran' la nde nguia lo'o ne' 'in ni.

14 Ña'aaan mdyi yucui' cha' can' mxtun nde chun' lo na'an ndun Jesús, una a ngujlyo ri' siyana Jesús lca nu ndun can'.

15 Lo nu juin Jesús 'in: ¿Ni cha' nguinan? ¿Ti ca 'in nda'an nan? María msque' ri' cha' ta nu ntsu'hui cuinta se'en nducua yca can' lca nu ndun can', lo nu juin rcan': Si cui' nguloo 'in ni, quitsa' 'yan la ya lo'o 'in ni, lo na' qui'yan 'in ni.

16 Nu juin Jesús 'in: ¡María! Cui' braa yidun lo nu juin 'in ni, ¡Raboni! (Cha' re ndyca ri' na ndyucui' na, ni nu lca Mistro).

17 Nu juin Jesús 'in: A cala' 'yan siyana ti lyiji qui'an se'en nducua Stin. Quia quitsa' 'in lyigaa ta'an siyana cua qui'an se'en nducua Stin, cui' ni nu lca Sti huan, Ndiose 'yan, lo Ndiose 'huan.

18 Rcan' mdo'o María Magdalena nguia yitsa' 'in ta'a mda'an Jesús siyana na'an tloo 'in Ni X'na na, lo ngüitsa' lyigaa cha' nu yucui' ni lo'o.

Ngulu'u tloo Jesús 'in ta'a mda'an ni

19 Bra ngüi'ya tla, cui' culoo tsan 'in smana can', lo se'en nguio' ti'in ta'a mda'an ni ndyucun tsu'hue tuna'an can' siyana nguitsen 'in ne' judio, lo jlu'hue la se'en ndi'in nguiten Jesús, lo nu juin ni 'in ne': Tsu'hue ti tyi'in huan sca xcan huan.

20 Bra mdyi yucui' ni cha' re, ngulu'u ni yaa' ni 'in ne' lo'o sii' ni. ta'a mda'an ni tsu'hue ntsu'hui tiee siyana na'an 'in Ni X'na na.

21 Xiya' yucui' Jesús lo'o: Tsu'hue ti tyi'in huan sca xcan huan. Tsaña'an nu nga'an tñan Stina Ndiose 'yan, nguaña'an ca'an tñan 'huan.

22 Bra yucui' ni cha' re ngula'a su'hua ni tloo lo nu juin ni: Quinu yu'hui Espíritu nu Luhui 'in Ndiose ni' carsya 'huan.

23 Si 'huan cu'ni huan cha' tlyu ri' 'in nde'en la tucui lo'o qui'ya ngui'ni, a nducui 'a can' qui'ya, lo ña'an nu a cu'ni huan cha' tlyu ri' 'in, cui' ña'an ti nducui can' qui'ya.

Bra nga'ni tucua ri' Tuma

24 Una Tuma, cui' ta tityucua can', nu ndyucui' ne' lo'o lca Dídimo, a lo'o nguio' ti'in bra yaa Jesús.

25 Lyigaa la ña'an ta'a mda'an ni nu juin 'in Tuma: cua na'an tloo hua 'in Ni X'na na. Mxcuen: Si a ña'an lo a cojo' yaan' se'en nguiten clau yaa' ni, lo Si a cojo' yaan' tijyan sii' ni, a tsaña'an ran'.

26 Ngüita'a snu' tsan nguio' ti'in ta'a mda'an ni ña'an can', cua lo'o Tuma rcan'. Ndyucun tsu'hue tuna'an can' bra nguiten Jesús jlu'hue la se'en ndi'in, lo nu juin ni: Tsu'hue ti tyi'in huan sca xcan huan.

27 Lo nu juin ni 'in Tuma can': Cojo' yaa' lo ña'an yaan', lo cojo' yaa' tijyan siin' lo a cu'ni tucua ri', siya na tsaña'an ri'.

28 Rcan' mxcuen Tuma 'in ni: 'Nu'huin lca X'na lo lca Ndiose 'yan.

29 Lo nu juin Jesús 'in: siyana na'an tloo 'yan, Tuma, can' cha' yaña'an ri', una tsu'hue ca xu'hue nu yaña'an ri' lo a na'an 'yan.

¿Nga'ni cha' nga'an Xuhua quityi re?

30 Ti nga'ni la Jesús scaxca cha' nu tnu tloo na'an ta'a mda'an ni, una a nga'an na loo quityi re.

31 Una cha' re ngua'an na siyana tsaña'an rin' huan siyana Jesús lca ni nu lca Crixtu, Sñe' Ndiose, siyana si tsaña'an rin' huan 'in ni caja chelyuu nu a tsatii 'a 'huan.

JUAN 21

Ngulu'u tloo Jesús 'in sa cati ta'a mda'an ni

1 Chun' nde'en can' xiya' ngulu'u tloo Jesús 'in ta'a mda'an ni tu'hua tiyu' Tiberias can', lo ndeña'an ngulu'u tloo ni 'in ne':

2 Tsatlyu nguio' ti'in Simun Tyu can' lo'o Tuma nu ndyucui' ne' lo'o lca Dídimó, lo'o Natanael nu mdo'o Caná se'en lyi'ya loo Galilea, lo'o tyucuaa sñe' Zebedeo, a cuinta lo'o tyucua nu ta'a mda'an Jesús nguio' ti'in can'.

3 Lo nu juin Simun Tyu can': Tsa'an na' cuta cuila. Mxcuen lyigaa la can': Lo'o huare' tsa hua. Rcan' nguiten ne' sca ni' yca na'an lo mdo'o nguiaa, una ni sca cuila lo a msñi tyucui tla can'.

4 Bra nde cua qui'ya xaa, tu'hua ysin can' ndun Jesús, una ta'a mda'an ni a yu'hui lyoo siyana Jesús ndun can'.

5 Yucui' ni lo'o: Sñen', ¿ni na nda'an lo'o huan cu na? Mxcuen 'in ni: A sca na.

6 Rcan' nu juin ni 'in ne': Nguun huan quitan 'huan nde tsu' cueen se'en nducui yca na'an cua, lo quinu 'in 'huan. Rcan' nguun 'in na, lo hasta ni a ncua 'a 'in quilyoo 'in na siyana mtsa'an na ntsu'hui cuila.

7 Xca ta'a mda'an ni, cui' nu ndyu'hui cuiya' ri' ni 'in can', nu juin 'in Tyu: Cui' Ni X'na na ndun cua. Lo ña'aan ngune 'in Simun Tyu

siyana Ni X'na na lca ni, cui' bra yucu' ste' (siyana ngulo 'in na), lo mdo'o cuaan loo ty'a can'.

8 Lyigaa la ña'an ne' nguia lo'o ne' yca na'an can' la tu'hua ysin, ngo lqui quitan se'en ntsu'hui cuila can' siyana a tijyu' nguinu tu'hua ysin can', sa ntsu'hui lyoo sca cientu metro.

9 Bra mdyo'o ti'in tu'hua ysin can', na'an ndi'in quii', can' ntsucua sca cuila ndique' 'in, a cuinta lo'o quijaxtlya.

10 Lo nu juin Jesús 'in ne': Quian lo'o huan tucua sna cuila nu tya msñi huan cua.

11 Cui' braa ndyucuen Simun Tyu can' ni' yca na'an lo ngüilyoo quitan can' la tu'hua ysin, mtsa'an na ntsu'hui xcui' cuila nu tnu, lo ndiyaa 'in sca cientu ntsu'hui tu'hua tyi nducua sna 'in. Tsacan' 'in ntsu'hui 'in ni' quitan can' mda' na.

12 Nu juin Jesús 'in ne': Quiaan huan lo cun huan na re. Ni sca ta'a mda'an ni lo a nga'ni tiee cunicha' 'in ni cha' ti ca lca ni, ngüi'ya cuinta siyana Ni X'na na lca ni.

13 Rcan' msñi Jesús quijaxtlya can' lo mdaa ni na 'in ne', cui' nguaña'an nga'ni ni lo'o cuila can'.

14 Nde nu cua ndyca sna ya' ngulu'u tloo Jesús 'in ta'a mda'an ni ti bra mdyo'o qui'u ni.

Yucui' Jesús lo'o Tyu sna ya'

15 Bra mdyi ycu ne' nu juin Jesús 'in Simun Tyu can': Simun, sñe' Jonás, ¿ta lyee lca tiee 'yan que 'in cha' re? Mxcuen 'in ni: Cui' nguaña'an, Ni X'na hua, 'Nu'huin jlyo ri' siyana lyee lca tieen 'in. nu Juin ni 'in rcan': Tsu'hue ña'an seen slya' cuine' 'yan.

16 Mxtucui ni yucui' ni lo'o nu cua ndyca tucua ya': Simun, sñe' Jonás, ¿ta lyee lca tiee 'yan? Mxcuen Tyu: Cui' nguaña'an Ni X'na hua, Nu'huin jlyo ri' siyana lyee lca tieen 'in. Lo nu juin ni 'in: Tsu'hue ña'an seen slya' 'yan.

17 Xiya' yucui' ni lo'o nu cua ndyca sna ya': Simun, sñe' Jonás, ¿ta lyee lca tiee 'yan? Tyu can' ngunu'un ri' siyana sna ya' yucui' ni lo'o: ¿Ta lyee lca tiee 'yan? Tyu can' mxcuen 'in ni: Ni X'na hua, Nu'huin jlyo ri' lyigaa loo cha', jlyo ri' siyana lyee lca tieen 'in. nu Juin Jesús 'in: Tsu'hue ña'an seen slya' 'yan.

18 Nu chin ñi tyucuin' lo'o: Bra ncua sca nu cuine' ti, mscan' sii' lo yaa se'en nu ncua ri'. Una bra nu cua cula ntsu'hui cha' xñii ne' scun, lo xca tucui nu scan' 'in, tsa lo'o can' 'in se'en nu a ndyca ri' tsa.

19 Nde cha' yucui' Jesús siyana qui'ya Tyu can' cuinta ña'an ntsu'hui cha' kujui ne' 'in, lo cu'ni tnu 'in Ndiose lo'o cha' can'. Ti nu juin la ni 'in: Tyucui ndyca'an 'yan.

Cha' 'in ne' nu tca'a la 'in ni

20 Rcan' mxna'an Tyu can' nde chun', lo na'an lryan xca ta'a mda'an ni, cui' nu lyee ndyu'hui cuiya' ri' ni 'in can', nu nganan sii' ni bra yucu siin ne' lo nganicha' 'in ni: Ni X'na hua, ti ca ntsu'hui cha' tyaa 'in?

21 Lo nu juin Tyu can' 'in Jesús bra na'an 'in: Ni X'na hua, ¿ña'an ca 'in nu cua?

22 Mxcuen Jesús 'in: Si na' ndyca ran' siyana ti ndi'in bra yaan xiya', ¿ni cha' ntsu'hui yuhue ri' cha' re? Tsaloo tyucui ndyca'an ti 'yan.

23 Siya cha' nu yucui' ni can' mdo'o yne cha' siyana ta'a mda'an ni can' a caja 'a. Una a yucui' Jesús siyana a caja, siya na nu juin ni: Si na' ndyca ran' siyana ti ndi'in bra yaan xiya', ¿ni cha' ntsu'hui yuhue ri' cha' re?

24 Cui' ta'a mda'an ni can' lca nu ndaa rsuun cha' re, cui' nga'an 'in na, lo jlyo ri' hua siyana ndyucui' cha' nu lñi.

25 Quina'an 'a cha' nu ti nga'ni Jesús, lo si ngua'an na cuinta scaa ti na, ndlucua ran' a cala loo chelyuu re tyi'in quityi nu tyucui' cha' can'. Amen.